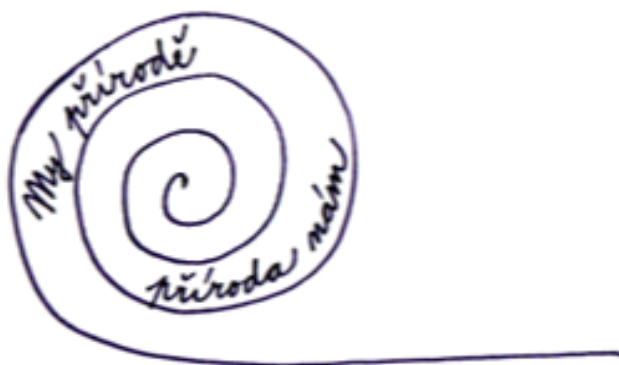

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

**Základní škola a Mateřská škola
Rabštejnská Lhota,
okres Chrudim**

Obsah

1. Identifikační údaje.....	4
2. Charakteristika školy	5
2.1. Prostorové, materiální a technické podmínky školy	5
2.2. Psychosociální podmínky školy	5
2.3. Charakteristika žáků.....	5
2.4. Personální podmínky.....	5
2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce.....	6
2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu	7
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.3. Klíčové kompetence.....	9
3.4. Průřezová témata	10
3.5. Poskytování poradenských služeb ve škole	13
3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.7. Školní družina	16
3.8. Zotavovací pobyty žáků	16
3.9. Zájmové kroužky.....	16
3.10. Organizace výuky.....	16
4. Učební plán.....	17
5. Učební osnovy	18
Český jazyk a literatura.....	18
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	20
Vyučovací předmět: Český jazyk a komunikace	20
Ročník: 1.	20
Ročník: 2.	22
Ročník: 3.	25
Ročník: 4.	28
Ročník: 5.	31
Anglický jazyk	34
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace	36
Vyučovací předmět: Anglický jazyk.....	36
Ročník: 2.	36
Ročník: 3.	37
Ročník: 4.	39
Ročník: 5.	41

Matematika a její aplikace.....	43
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace.....	45
Vyučovací předmět: Matematika	45
Ročník: 1.	45
Ročník: 2.	47
Ročník: 3.	50
Ročník: 4.	54
Ročník: 5.	58
Člověk a jeho svět	62
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	64
Vyučovací předmět: Prvouka	64
Ročník: 1.	64
Ročník: 2.	68
Ročník: 3.	72
Ročník: 4.	78
Ročník: 5.	82
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět.....	87
Vyučovací předmět: Vlastivěda	87
Ročník: 4.	87
Ročník: 5.	91
Umění a kultura.....	95
Vzdělávací oblast: Umění a kultura	97
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova.....	97
Ročník: 1. – 3.	97
Ročník: 4. – 5.	99
Vzdělávací oblast: Umění a kultura	102
Vyučovací předmět: Hudební výchova.....	102
Ročník: 1. – 3.	102
Ročník: 4. – 5.	103
Člověk a zdraví.....	105
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví.....	107
Vyučovací předmět: Tělesná výchova	107
Ročník: 1. – 3.	107
Ročník: 4. – 5.	109
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce.....	114
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti.....	114
Ročník: 1. – 3.	114

Ročník: 4. – 5.	115
Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie	119
Vyučovací předmět: Informatika.....	119
Ročník: 5.	119
6. Hodnocení a autoevaluace školy.....	121
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	121
6.2. Kritéria hodnocení.....	126
6.3. Autoevaluace školy	130
7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	132
7.1. Jazyk a jazyková komunikace	136
7.2. Matematika a její aplikace.....	139
7.3. Informační a komunikační technologie.....	140
7.4. Člověk a jeho svět	141
7.5. Umění a kultura	144
7.6. Člověk a zdraví.....	145
7.7. Člověk a svět práce	146
8. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	152

1. Identifikační údaje

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Rabštejnská Lhota,
okres Chrudim
Rabštejnská Lhota 44
537 01 Chrudim

telefon: 469 685 128, 601 554 653

e-mail: skola@zsrahlhota.cz

IČO: 709 88 871

IZO: 600 090 345

ředitelka: Mgr. Petra Rozsypalová

Zřizovatel školy: Obec Rabštejnská Lhota, okres Chrudim
Rabštejnská Lhota 130
537 01 Chrudim

telefon: 469 685 295

e-mail: lhota.starosta@tiscali.cz

IČO: 691 71 281

starosta: Ing. Michaela Charvátová

Tento dokument byl schválen ředitelkou školy 29. 8. 2017 a nabývá platnost od 1. 9. 2017.

2.Charakteristika školy

Jsme málotřídní škola 1. stupně ZŠ, která sdružuje mateřskou školu, základní školu, školní družinu a školní jídelnu. Obec Rabštejnská Lhota je vzdálená asi 6 km od Chrudimě směrem na Seč. V blízkosti školy je hranice chráněné krajinné oblasti Železné hory s významnou přírodní památkou „Na Skalách“. Škola byla založena roku 1914 a během svého provozu procházela mnohými úpravami. V roce 1985 proběhla přístavba školní jídelny a kuchyně, v roce 1994 byla provedena úprava prostor pro mateřskou školu. Další modernizace školy, půdní vestavba nových tříd, byla dokončena v roce 2002 v rámci programu Sapard. V posledních letech postupně rekonstrukcí prošla jídelna, toalety, podlahy, šatny a vstupní dveře.

2.1. Prostorové, materiální a technické podmínky školy

V přízemí budovy školy je umístěna mateřská škola, zmodernizovaná školní kuchyň, oddělené školní jídelny pro MŠ a ZŠ, šatny, sociální zařízení a tělocvična. V prvním patře jsou dvě kmenové třídy, ředitelna, sborovna, kabinet 1. stupně, sklad a sociální zařízení. V půdní vestavbě jsou dvě třídy s přilehlými hernami a sociální zařízení. Obě třídy využívá školní družina. Všechny čtyři třídy jsou vybaveny barevnými výškově nastavitelnými lavicemi, interaktivní tabulí a počítači s připojením na internet. Škola nemá bezbariérový přístup. V těsné blízkosti školy se nachází školní zahrada, kterou využívají děti MŠ i ZŠ. Je využíváno i sportovní hřiště, které je v naší obci.

2.2. Psychosociální podmínky školy

Na naší škole ve svých plánech vycházíme z nových trendů pedagogiky, zaměřených na výchovu harmonicky rozvinutého člověka, schopného uvažovat samostatně a tvořivě. Do běžného vyučování na naší škole zařazujeme i další aktivity, které tomu pomáhají. K nim patří projektové a humanitně pojaté vyučování, zájmové kroužky v rámci odpolední doplňkové činnosti, účast dětí na soutěžích, tvorba školního časopisu „Lhotoviny“, činnosti spojené s environmentální výchovou a preventivní aktivity. Do vyučování zařazujeme projektové dny s různou tematikou.

2.3. Charakteristika žáků

Naše základní škola je škola málotřídní s pěti postupnými ročníky. Navštěvují ji žáci od 1. do 5. ročníku nejen z Rabštejnské Lhoty, ale také z okolních vesnic. Důležitým úkolem školy je připravit žáky pro přechod na plně organizované školy a víceletá gymnázia.

2.4. Personální podmínky

Provoz školy zajišťuje tým pedagogických a nepedagogických pracovníků. V základní škole jsou pedagogičtí pracovníci (ředitelka, učitelky a vychovatelky), kteří vyučují s potřebnými profesními dovednostmi a komunikačními schopnostmi a jsou plně aprobovaní pro práci na 1. stupni ZŠ. Základní škola podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří se vzdělávají i formou samostudia zaměřeného na nové

formy, metody a trendy ve výchovně- vzdělávací práci. Na škole dále pracuje školnice, vedoucí ŠJ, kuchařky a uklízečka.

2.5. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Během školního roku realizujeme jeden celoroční projekt zaměřený na environmentální výchovu nebo preventivní aktivity. Při tvorbě projektu vycházíme z místních podmínek, neboť naše obec leží v CHKO Železné hory. Krátkodobé projekty zaměřujeme na kulturní tradice a poznávání naší vlasti (např. „Mikulášská nadílka“, „Vánoce“, „Velikonoce“, „Olympijský den“, návštěva historických památek hlavního města, oslava Dne Země, květnové oslavy v obci). Naše škola se nezapojuje do mezinárodní spolupráce.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Součástí výchovně vzdělávací práce školy je spolupráce s rodiči. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů naší školy. Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni na třídních schůzkách a při konzultačním odpoledni, mají možnost domluvit si konzultaci s jednotlivými vyučujícími a kdykoliv nás mohou navštívit ve vyučování. Důležité informace o naší škole mohou získat na webových stránkách. Navíc mají možnost v rámci „Dne otevřených dveří“ sledovat práci svých dětí přímo ve vyučovacím procesu. Naše škola je rovněž zapojena do projektu „Rodiče vítáni“.

Protože základní a mateřská škola jsou v jedné budově, spolupráce mezi nimi je výborná. Každoročně společně připravujeme vánoční vystoupení, tradicí je i „Den předškoláků ve škole“.

Obecní úřad jako zřizovatel naší školy má zájem o její perspektivní chod. Na škole byla rodiči zvolena školská rada, která je tvořena třemi členy zastupujícími rodiče, pedagogy a obecní zastupitelstvo. Seznamuje se se záměry školy a jejími cíli.

V naší obci se udržují místní zvyky a tradice. Žáci připravují různá kulturní vystoupení pro veřejnost (vánoční besídky, kladení věnců atd.). Některé aktivity jsou propojeny s dětskou organizací „Vlčata“.

Do vyučování zařazujeme ekologickou a environmentální výchovu, proto spolupracujeme s Ekocentrem Paleta V Chrudimi a Pardubicích a využíváme jejich programy.

Součástí práce školy je i spolupráce s PPP v Chrudimi, Ústí nad Orlicí. Dále i spolupráce se základními a málotřídními školami v blízkém okolí.

3.Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program nese název „My přírodě, příroda nám“, vystihuje ho doplňující věta: S radostí si hrajeme, s radostí se učíme, abychom se připravili na budoucnost.

3.1. Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání je nedílnou součástí života každého jednotlivce, proto je nutné změnit tradiční chápání školy. Škola se musí stát místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení. A proto:

„S radostí si budeme hrát, s radostí se chceme učit, abychom v budoucnu s pokorou k přírodě a k dědictví našich předků rozvíjeli krásu našeho regionu Železné hory.“

Školní vzdělávací program nese název „My přírodě, příroda nám“, vystihuje ho doplňující věta: S radostí si hrajeme, s radostí se učíme, abychom se připravili na budoucnost.

Cíl našeho vzdělávacího programu chápeme především v jeho zaměření na žáka, bereme v úvahu žákovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. Naší snahou je proměnit školu v prostředí, kde se dětem dostává kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče a kde se cítí bezpečně a spokojeně. Chceme vytvořit takové zázemí, které rozvíjí tvořivost a radost z poznávání. Na cestě za vzděláváním se žák neustále vyvíjí, poznává nové jevy a principy, ale poznává i sám sebe, získává zdravé sebevědomí a rozvíjí schopnost sebehodnocení. Dále nachází svou pozici v kolektivu ostatních spolužáků, učí se pracovat v týmu a uznávat také ostatní jedince. Vedeme žáky k odpovědnosti za své jednání a chování.

Protože se nacházíme na úpatí Železných hor, povedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě s chápáním environmentálních principů a lidské bytosti jako součástí přírody. Chceme prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí. V ŠVP budeme respektovat místní tradice a zvyky.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Připravit žáky pro snadný přechod na plně organizované školy.

- zařazujeme metody aktivního učení
- připravujeme projektové dny
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Aktivně zapojovat žáky do praktického a společenského života.

- vytváříme pravidla třídy
- učíme se je dodržovat a chovat se podle nich
- sledujeme pokroky ve třídě
- řídíme diskuze

Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Klást důraz k verbální a neverbální komunikaci.

Naslouchat a porozumět jiným.

Umět obhájit svůj názor.

- připravujeme kulturní vystoupení pro rodiče a veřejnost v obci
- reprezentujeme školu na různých akcích
- vytváříme školní časopis
- využíváme moderní komunikační technologie

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

V hodinách zařazovat týmovou práci.

- společně hledáme pravidla pro práci v týmu
- navozujeme zdravé klima skupiny
- vzájemně se respektujeme, pomáháme si a dovedeme si naslouchat

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.

Ctit a respektovat osobnost každého žáka.

- vedeme žáky k otevřené diskusi
- pořádáme společná setkání rodičů, dětí a učitelů

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.

Chránit a poznávat přírodu kolem nás.

Zařazovat a pracovat s preventivními programy.

Předcházet sociálně patologickým jevům.

- pozorujeme přírodu v našem okolí
- uklízíme okolí školy
- třídíme odpad
- spolupracujeme s Ekocentrem v Chrudimi a Pardubicích
- sbíráme starý papír
- spolupracujeme s PPP v Chrudimi a Ústí nad Orlicí, klinickou psycholožkou
- nabízíme zájmovou činnost

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Chránit zdraví své a svých kamarádů.

- dodržujeme dohodnutá pravidla při školních činnostech
- učíme se poskytovat první pomoc
- modelově řešíme krizové situace
- příležitostně přispíváme na nadace

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Uznávat tradice a kulturní hodnoty.

- vystupujeme na společenských akcích v obci
- organizujeme besedy

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Poznat sám sebe a jít za svým cílem.

Respektovat rozhodnutí každého jedince.

Vést žáky k učení a přípravě na budoucí povolání.

- podporujeme žáky v rozvoji jejich osobnosti
- vedeme žáky k sebehodnocení
- připravujeme žáky na budoucí život
- organizujeme besedy s představiteli různých profesí
- zařazujeme komunitní kruh

3.3. Klíčové kompetence

Smyslem je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi. Klíčové kompetence jsou souborem dovedností a vědomostí, ke kterým by žák měl ve vzdělávání dojít.

Kompetence k učení

- využívá a používá různé metody a strategie k učení
- vyhledává a třídí informace, používá je v praktickém životě
- samostatně analyzuje
- seznamuje se s různými výukovými metodami (metoda názornosti, slovní, praktická)
- samostatně se připravuje, uvádí poznatky do souvislostí z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

- vnímá a rozpozná nejrůznější problémy a snaží se najít jejich řešení
- kriticky myslí a obhajuje svá rozhodnutí
- ověřuje správnost řešení
- je schopen samostatně řešit jednoduché problémy
- aplikuje osvědčené postupy
- hledá příčinu problému
- pracuje na svém sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- pozorně naslouchá, udržuje kontakt očima, používá řeč těla
- srozumitelně se vyjadřuje v písemném a ústním projevu
- písemně zaznamenává své myšlenky
- vhodně prezentuje výsledky své práce
- zapojuje se a dodržuje pravidla diskuze
- čte s porozuměním
- v rámci svých možností se snaží o komunikaci v cizím jazyce
- využívá moderní informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- diskutuje s pedagogem
- učí se spolupracovat s nesympatickým spolužákem
- vytváří pravidla třídy
- obhájí si svoji roli v kolektivu
- vyrovnává se s neúspěchem
- dokáže poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- chápe práva a povinnosti
- poznává školní pravidla a školní řád
- dodržuje pravidla ve třídě
- respektuje, chrání a buduje si vztah k tradicím a hodnotám
- chrání přírodu, chápe základní ekologické principy
- zajímá se o dovednosti pro život
- odmítá hrubé násilí a šikanu
- respektuje různé etnické skupiny a handicapované občany

Kompetence pracovní

- respektuje a dodržuje pravidla bezpečnosti
- používá různé materiály a techniky
- hospodárně pracuje s materiálem
- seznamuje se s různými prostředími
- třídí odpad a tím chrání životní prostředí

3.4. Průřezová témata

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání a prostupují celým základním vzděláváním. Ve škole se realizují v libovolných ročnících tak, aby na konci 1. stupně žáci prošli všemi průřezovými tématy. Průřezová témata reflektují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se tím nedílnou a důležitou součástí základního vzdělání. Smyslem průřezových témat není předávat žákům vědomosti a dovednosti, ale pomáhat rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Průřezová témata jsou integrována do obsahu jednotlivých předmětů. Zároveň jsou všechna průřezová témata s konkrétním obsahem uvedena přímo u jednotlivých předmětů.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní difference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Podpora multikulturality
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Osobnostní a sociální výchova

Smyslem OSV je pomáhat hledat žákovi jeho vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem. Není možné nařídít žákům, jací mají být, protože se bude jednat především o živá setkání, je třeba počítat s tím, že na různé věci budou mít žáci různé názory, že se může objevit odmítání témat, ostych, že některé hry tzv. „nevyjdou“. Právě tyto okamžiky jsou v OSV nejužitečnější, protože nutí učitele i žáky společně přemýšlet o tom, co se děje. Na začátku výuky OSV je možné se s žáky domluvit na tématech, která je zajímají a na jejich zájem reagovat průběhu vzájemných setkání.

Výchova demokratického občana

Rozhodující pro vytváření příslušných kompetencí žáků v této oblasti je klima školy (vztahy mezi učiteli a žáky, založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu). Jen v demokratickém prostředí školy a třídy se učí žák demokracii a demokratickému jednání. Důležitou součástí je princip společného vytváření pravidel, ale zároveň význam jejich následného dodržování. Je důležité se o demokracii starat a zároveň mít na paměti stále přítomné nebezpečí překročení úzké hranice vedoucí buď k anarchii či naopak k despotismu. V konkrétní rovině pak by toto téma mělo vést především k rozvoji kritického myšlení, vědomí svých práv a zároveň povinností, k porozumění demokratického uspořádání společnosti a demokratickému způsobu řešení konfliktů a problémů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Vzdělávání má u dětí podporovat a rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní a vybavit žáka kompetencemi důležitými pro život ve sjednocující se Evropě. Jde zejména o postupné odhalování hodnot a kořenů evropské civilizace, o objevování Evropy jako prostředí, v němž žáci žijí a setkávají se s příslušníky jiných národů, vnímat shodnosti a odlišnosti pro vzájemné porozumění, toleranci a vstřícnost vůči jiným národům a kulturám. Cílem je výchova budoucích „evropských občanů“, schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře.

Multikulturní výchova

Žáky je třeba připravovat na život v integrované multikulturní Evropě, tj. v prostředí, kde se budou setkávat s příslušníky jiných národností, etnik, náboženství, jiného životního stylu, jiných uznávaných hodnot, problémy s kulturním a společenským soužitím majoritní společnosti s minoritami, s možným nárůstem intolerance a rasistických nálad, projevujících se zejména u mládeže. Téma se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi učiteli a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Mělo by přispívat ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Vytvářet ve škole takové klima, ve kterém se všichni budou cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit.

Environmentální výchova

Žáky je třeba vést k takovému životnímu stylu a hodnotové orientaci, které jsou nezbytné k udržení rozvoje lidské společnosti. Témata umožňují konkrétní mnohostranné pozorování a praktické poznávání významných ekologických problémů, podmínek života a jejich globálních souvislostí. Získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky lidských aktivit (pozitivních i negativních). Je důležité, aby se budoucí občané demokratické společnosti učili jasně formulovat své názory, kultivovaně diskutovat o ekologických problémech, vyjadřovat a zdůvodňovat svá stanoviska k ekologické problematice a demokratickým způsobem je prosazovat. Součástí EV je i působení na žáky ve smyslu vysokého oceňování zdraví a chápání vlivů prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí.

Mediální výchova

Žáky je třeba připravit zejména na správné vyhodnocování všech sdělení, která nám média poskytují a která mají významný (i když obtížně postižitelný) vliv na chování jednotlivce i společnosti, na životní styl a na kvalitu života vůbec. Média se tak stávají významným socializačním faktorem, který dokáže velmi často zastínit faktory ostatní (školu a rodinu). Mediální gramotnost zahrnuje osvojení poznatků o fungování a společenské roli médií, o jejich historii a dále dovednosti, které zahrnují sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace, schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit komunikační záměr, orientaci ve sdělovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku nejrůznějších potřeb, od získání informací až po naplnění volného času.

3.5. Poskytování poradenských služeb ve škole

Výchovný poradce

Standartními aktivitami výchovného poradce jsou činnosti poradenské, ale také metodické a informační činnosti. Hlavní náplní je vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory a potřebou podpůrného opatření v 1. stupni. Dále zprostředkovává vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro tyto žáky a provádí intervenční činnosti pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Přípravuje podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a také koordinuje vzdělávací opatření u těchto žáků.

- zaměřujeme se u žáků na školní neúspěšnost, řešení jejich neprospěchu a prevenci
- snažíme se o poradenství v obtížných životních situacích
- poskytujeme poradenskou službu rodičům v řešení výchovných problémů ve škole i mimo školu
- zajišťujeme plynulý přechod žáků na plně organizované školy
- zabýváme se poradenstvím při integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- podporujeme vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- umožňujeme metodickou podporu učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech
- spolupracujeme s různými poradenskými zařízeními

Prevence rizikových jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s učiteli Minimální preventivní program a vede si Deník metodika prevence. Při každodenní činnosti systémově zavádíme etickou výchovu, výchovu ke zdravému životnímu stylu, uplatňujeme různé formy a metody práce v působení na jednotlivce a skupiny dětí, podporujeme rozvoj osobnosti. Vylepšujeme klima školy, kamarádkým způsobem získáváme důvěru dětí. Při sebemenším problému se mohou děti samy obrátit na pedagogické pracovníky školy.

Všichni třídní učitelé spolupracují s metodikem, snaží se vytipovat žáky, kteří mají výchovné problémy, žáky s poruchami chování i učení a děti, jejichž chování ohrožuje soužití se třídou. Doporučujeme vyšetření v PPP.

Zajišťujeme bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s nimi souvisejícími činnostmi. Pečlivě evidujeme Knihu úrazů. Seznamujeme žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a snažíme se takto předcházet nežádoucím patologickým jevům. Za tímto účelem pro děti připravujeme projektové dny se zaměřením na zdravý jídelníček, kouření a drogovou problematiku. Chápeme ochranu a bezpečnost zdraví jako součást výchovy ke zdravému životnímu stylu. Do výuky je zařazena problematika první pomoci a ochrana před sexuálním zneužitím. Na třídní schůzce rodiče seznámíme s MPP a možnostmi školy, zdůrazníme nutnost s dětmi hovořit o problémech společnosti, o jejich niterných bolestech. Mohou se s důvěrou obrátit na školního preventistu.

Ve spolupráci s odborníky posuzujeme nejvhodnější metody a formy působení na problémové děti, zařazujeme je vždy do sociálně zdravých kolektivů a individuálně s nimi pracujeme. Podporujeme děti ve výběru sportovních aktivit ve volném čase. Na škole pracují učitelé v zájmových kroužcích, kam děti hojně docházejí. Výborně pracuje keramický kroužek. Ve spolupráci s dopravní policií zajišťujeme pro děti besedy v rámci dopravní výchovy. Žáci navštěvují kurz praktické dopravní výchovy na dopravním hřišti v Chrudimi. Po teoretickém výcviku je pro žáky 4. ročníku připraven výlet na kolech.

Základní myšlenkou je systematické seznamování žáků se zásadami zdravého životního stylu. Snažíme se po sociální stránce posílit sebevědomí dětí, vychovat ze žáků silné jedince, podpořit je ve zdravém vývinu jejich osobnosti. Základní principy lze shrnout takto:

- konflikty řešíme ve třídním kolektivu
- vedeme žáky k zodpovědnosti za sebe samé, snažíme se předcházet školním úrazům
- podporujeme sebevědomí dětí
- vedeme žáky k toleranci, zvyšování komunikačních dovedností
- upozorňujeme na nebezpečí šikany
- zdůrazňujeme netoleranci vůči návykovým látkám, včetně alkoholu a cigaret
- školní metodik poskytuje poradenskou službu
- snažíme se o dobrou spolupráci rodiny a školy
- průběžně sledujeme klima školy
- žáci pracují ve skupinkách, ve dvojicích, dbáme na spolupráci
- předvádíme modelové situace

- zajistíme pro děti besedy s odborníky, policií a dětským psychologem
- práce v přírodě je zaměřena na ekologii
- ekoprogramy jsou nedílnou součástí výchovného působení

3.6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola umožňuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci se speciálně vzdělávacími potřebami jsou na naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy. V případě potřeby je škola připravena na spolupráci s asistentem pedagoga. Spolupracujeme s PPP v Chrudimi, která zajišťuje odbornou diagnostiku žáků.

Základní podmínkou pro integrativní přístup je respektování žáka, uplatňování individuálního přístupu při jeho rozvoji a využívání diferenciac ve výuce. Pro tyto žáky vytvářejí třídní učitelé ve spolupráci se speciálním pedagogem a rodiči podpůrná opatření a individuální vzdělávací plán. Tato opatření vznikají úpravami obsahu vzdělávacích předmětů, využíváním vhodných alternativních metod, speciálních pedagogických a organizačních postupů ve výuce, pokud je zřejmé, že žák nebude schopen zvládnout plný obsah učiva. V rámci intervence se těmto dětem minimálně jednu hodinu týdně věnuje dyslektická asistentka naší školy, podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. Pro výuku žáků se speciálně vzdělávacími potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí.

- využíváme softwarové programy
- respektujeme individuální tempo žáků
- odstraňujeme únavu změnou činnosti
- používáme různé kompenzační pomůcky (kartičky, násobky)
- uvolňujeme ruku před psaním
- rozvíjíme jemnou motoriku
- provádíme uvolňovací cviky na motoriku mluvidel
- procvičujeme celé tělo
- umožňujeme různý způsob zápisu (hůlkové písmo)
- užíváme vzorů písmen
- nedokončená cvičení žáci nedopisují
- tolerujeme sníženou kvalitu písemného projevu
- opravy písemnou formou žáci nejsou povinni dělat
- v případě neúspěchu mají žáci možnost opravy
- diktáty píšeme po předchozí přípravě
- žáci píší zkrácené texty nebo je doplňují
- pracujeme se speciálními učebnicemi a učebními pomůckami
- čteme předem vybrané odstavce či texty
- hodnotíme s tolerancí

Škola vyhledává, rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Na základě závěrů odborného vyšetření PPP mohou mimořádně nadaní žáci postoupit do vyššího ročníku. Pro nadané žáky vytváříme ve škole vhodné prostředí.

- zadáváme individuální a samostatné úkoly
- podporujeme vlastní pracovní tempo
- doporučujeme žákům kroužky v DDM

- pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat žákům méně nadaným
- tvoříme individuální vzdělávací plán

Do skupiny žáků se sociálním znevýhodněním patří žáci, kteří pocházejí z prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, jsou ohroženi sociálně patologickými jevy, žáci v postavení azylantů, žáci z různých u nás žijících menšin, žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením. Hlavním problémem u těchto žáků je zpravidla nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka.

- věnujeme pozornost osvojení českého jazyka
- seznamujeme žáky s kulturními zvyklostmi a tradicemi

3.7. Školní družina

Zájmová činnost školní družiny je propojena s prací žáků ve vyučování, zejména při prvouce, výtvarné výchově, pracovních činnostech, přírodovědě a vlastivědě. Vychovatelky školní družiny spolupracují při tvorbě školního vzdělávacího programu, podílí se na tvorbě projektů, mají vliv do vzdělávacího procesu v jednotlivých třídách a obdobích. Děti ve školní družině absolvují také různě zaměřené projekty a jeden celoroční tematický projekt je provází v celém školním roce.

3.8. Zotavovací pobyty žáků

Naše škola pořádá jednou za dva roky pobyt v přírodě pro žáky všech ročníků. Cílem tohoto pobytu je stmelení kolektivu, vytváření kamarádkých vztahů různých věkových skupin a jejich vzájemná pomoc. Navazujeme na celoroční projekty školy.

3.9. Zájmové kroužky

Škola nabízí pro žáky různé zájmové kroužky (např. keramika, anglický jazyk, sportovní hry, náboženství, čtenářský klub) v případě jejich zájmu. Spolupracujeme s outdoorovou organizací, u níž mohou žáci absolvovat kurzy lyžování nebo in-line bruslení.

3.10. Organizace výuky

Naši školu navštěvují žáci pěti ročníků. Tři ročníky jsou v samostatných třídách a v jedné třídě pracují společně vždy žáci dvou ročníků. Při spojování ročníků vycházíme každý rok z počtu žáků v jednotlivých ročnících.

Učitelé společně připravují celoroční plán výuky, společné akce a realizují třídní a celoškolní projekty. Všichni se zapojují do veřejného života naší obce. Ve výuce kromě klasických forem a metod výuky často zařazujeme práci dětí ve skupinách a projektové vyučování. Spolupráce a učení se jeden od druhého zvyšuje efektivitu vzdělávání. Žáci dle potřeb vytvářejí různé skupiny. V rámci různých projektů plánujeme vyučování společně pro celou školu, třídy nebo jednotlivé ročníky.

4. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem
			1.	2.	3.	4.	5.	
1. Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	9	9	9	8	7	42
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	1	3	3	3	10
2. Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	24
3. Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	0	0	0	0	1	1
4. Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	0	0	7
		Přírodověda	0	0	0	1	2	3
		Vlastivěda	0	0	0	2	2	4
5. Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
6. Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
7. Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celková časová dotace			20	22	25	25	26	118

Vzhledem k integraci průřezových témat do předmětů jsme využili disponibilní časovou dotaci k posílení těchto vzdělávacích oblastí:

- Jazyk a jazyková komunikace o 9 hodin
- Matematika a její aplikace o 4 hodiny
- Člověk a jeho svět o 2 hodiny
- Cizí jazyk o 1 hodinu

Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodiny (45 minut). V případě potřeby jsou hodiny spojovány do celků maximálně 4 vyučovacích hodin. Během školního roku mohou být realizovány krátkodobé (jednodenní) i dlouhodobé (týdenní až měsíční) projekty. V průběhu školní docházky probíhá výuka plavání v rozsahu 40 vyučovacích hodin ve dvou ročnících.

5. Učební osnovy

Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1., 2. a 3. ročníku 9 hodin týdně, ve 4. ročníku 8 hodin a v 5. ročníku 7 hodin týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a souvisejících očekávaných výstupů průřezových témat. Předmět je formálně členěn na tři okruhy – Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. V 1. až 4. ročníku je součástí předmětu psaní.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách. Stěžejní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které podporují spolupráci dětí a kooperaci. Samozřejmě i ty, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností. Do výuky ČJ patří návštěvy divadel, knihovny apod.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva.
- Předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech.
- Vést žáky k systematickému vedení a ukládání informací, k jejich využívání v procesu učení.
- Vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a k jejich vzájemnému propojování.
- Seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem.
- Kompetence k řešení problému
- Vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy.
- Vést žáky k tomu, aby uměli pracovat s chybou, uměli odůvodnit a obhájit správné řešení.
- Kompetence komunikativní
- Vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení v písemném i ústním projevu.
- Nabízet žákům dostatek příležitostí k porozumění různým komunikačním a informačním prostředkům.
- Pomocí literárního a gramatického učiva rozšiřovat slovní zásobu žáků.
- Vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky k efektivní spolupráci ve skupině.

- Vést žáky k diskusím v malých skupinách i v rámci celého kolektivu.
- Vést žáky k tomu, aby v případě potřeby dokázali poskytnout pomoc nebo o ni požádat.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a komunikace

Ročník: 1.

Časová dotace: 9 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- správně přečte a zapíše jednotlivá písmena velké tiskací abecedy - rozliší hlásku – písmeno na začátku a na konci slova - skládá jednotlivé hlásky do slov, slova do vět - rozkládá slova na hlásky - zná a používá malá a velká písmena - popisuje a přepisuje krátký text - zapíše diktát písmen, slov, krátkých vět - písmo používá jako prostředek komunikace - dokáže zapsat své myšlenky, krátký příběh - větu píše s velkým počátečním písmenem a zpravidla končí tečkou	- zvuková stránka jazyka - písmena a hlásky - velká tiskací písmena - malá tiskací písmena - hlásková analýza a syntéza slov - délka samohlásek - psací písmo - opis, přepis slov a vět - diktát písmen, slov a vět	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita - sebepoznání a sebepojetí Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice - poznávání lidí MV - mediální sdělení MKV - lidské vztahy - multikulturalita
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte poměrně plynule a s porozuměním přiměřeně náročné texty	- čtení	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- zdvořile vystupuje, vylepšuje svou výslovnost	- mluvený projev	
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- správně dýchá, frázuje, čte s intonací a výrazem	- mluvený projev	
- na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev	- vyjadřuje myšlenky na základě modelových situací		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- snaží se o správné sezení při psaní a správné držení pera	- písemný projev	
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a	- vypravuje podle obrázkové osnovy	- mluvený projev	

vypráví podle nich jednoduchý příběh			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje - využívá literární text jako zdroj informací a prožitků	- práce s literárním textem	
- rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění	- podle svých schopností text reprodukuje, vyjadřuje své pocity z četby	- poslech literárních textů	
Mezipředmětové vztahy	Prvouka, Matematika, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a komunikace

Ročník: 2.

Časová dotace: 9 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova člení slova na hlásky odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- pracuje s větou jako jednotkou projevu - dodržuje pořádek slov ve větě - větu píše s velkým počátečním písmenem a zpravidla končí tečkou	- věta a slovo	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita
- porovnává významy slov zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	- rozlišuje slova nadřazená a podřazená	- význam slova	Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost, třídí ohebná slova na slovní druhy	- pozná podstatné jméno a sloveso - rozlišuje vlastní a obecná podstatná jména	- podstatná jména, slovesa	- komunikace - kooperace a kompetice
- rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- orientuje se v rozdělení hlásek - rozlišuje slabiky, dělí jednoduchá slova	- samohlásky, souhlásky, dvojhlásky - věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací	MKV - lidské vztahy - multikulturalita
- odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- dokáže odůvodnit a napsat správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - píše správně skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - dokáže odůvodnit a napsat správně ú/ů na začátku, uprostřed a na konci slov - umí zdůvodnit výslovnost a pravopis párových souhlásek - píše vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování s velkým písmenem	- tvrdé a měkké souhlásky - písmeno ě - slova s ú/ů - párové souhlásky - slabikotvorné r, l - vlastní jména	MV - vnímání mediálních sdělení - vnímání autora

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte poměrně plynule a s porozuměním přiměřeně náročné texty	- čtení
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- dodržuje posloupnost děje v jednoduchém vyprávění - pojmenovává, popisuje předměty a spojuje je vlastnostmi	- vypravování - popis
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- je schopen vést rozhovor	- oslovení, pozdrav, poděkování
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- zdvořile vystupuje, vylepšuje svou výslovnost - snaží se o zvládnutí jednoduchých jazykolamů	- mluvený projev
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- správně dýchá, frázuje, čte s intonací a výrazem	
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- řešení hádanek - dramatizace	
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- snaží se o správné sezení při psaní a správné držení pera	- písemný projev
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- dodržuje požadavky na čitelnost a celkovou úpravu písemného projevu	- práce s chybou
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypravuje podle obrázkové osnovy - domýšlí příběh	- práce s literárním textem
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje - využívá literární text jako zdroj informací a prožitků	- práce s literárním textem
- rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění	- podle svých schopností text reprodukuje, vyjadřuje své pocity z četby	- poslech literárních textů

Mezipředmětové vztahy	Prvouka, Matematika, TV, VV, PČ, HV
----------------------------------	-------------------------------------

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a komunikace

Ročník: 3.

Časová dotace: 9 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- porovnává významy slov zvláště slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	- rozlišuje slova nadřazená, podřazená, souřadná a slova opačného významu - rozliší a vhodně používá slova jednoznačná a mnohoznačná - pozná kořen, předponu, příponu a koncovku ve slově	- nauka o slově - stavba slova	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
- porovnává a třídí podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost, třídí ohebná slova na slovní druhy	- vyjmenuje slovní druhy - pozná ohebné slovní druhy - rozlišuje vlastní a obecná podstatná jména	- slovní druhy	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- u podstatných jmen rozlišuje a určuje mluvnický rod a číslo - umí vyjmenovat pádové otázky - u sloves určuje mluvnickou osobu, číslo a čas	- podstatná jména - slovesa	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- rozliší větu jednoduchou a souvětí	- věta jednoduchá a souvětí	- hodnoty, postoje, praktická etika
- rozliší v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření zvolí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- orientuje se v rozdělení hlásek - rozlišuje slabiky, dělí jednoduchá slova	- věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací	MV - vnímání mediálního sdělení - vztah mediálního sdělení a reality
- odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve známých vyjmenovaných slovech dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě velká písmena na začátku věty a v typických případech	- dokáže odůvodnit a napsat správně ú/ů na začátku, uprostřed a na konci slov - umí zdůvodnit výslovnost a pravopis párových souhlásek - zná obojetné souhlásky, řady vyjmenovaných slov - píše vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování	- slova s ú/ů - párové souhlásky - vyjmenovaná slova - vlastní jména	- vnímání autora mediálního sdělení MKV - kulturní diferenciac - multikulturalita - princip sociálního smíru

vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	s velkým písmenem		- mezilidské vztahy
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- čte poměrně plynule a s porozuměním přiměřeně náročné texty	- čtení	VDO Občanská společnost a škola
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- dodržuje posloupnost děje v jednoduchém vyprávění - pojmenovává, popisuje předměty a spojuje je s vlastnostmi	- vypravování - popis	EV - vztah člověka k prostředí
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- používá základní komunikační žánry a komunikační pravidla	- oslovení, pozdrav, poděkování, omluva, prosba, vzkaz	
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- zdvořile vystupuje, vylepšuje svou výslovnost - se snaží o zvládnutí jednoduchých jazykolamů	- mluvený projev	
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- správně dýchá, frázuje, čte s intonací a výrazem		
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- řešení hádanek - dramatizace		
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržuje správné držení těla při psaní a správné držení pera	- písemný projev	
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- dodržuje požadavky na čitelnost a celkovou úpravu písemného projevu	- práce s chybou	
- napíše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- vypravuje a popisuje podle osnovy - napíše adresu, pohlednici, blahopřání	- vypravování, popis - adresa	
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích, účinně a kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl a podstatná fakta reprodukuje - využívá literární text jako zdroj informací a prožitků	- práce s literárním textem	

- rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění	- podle svých schopností text reprodukuje, vyjadřuje své pocity z četby a výtvarně je doprovází		
- užívá s porozuměním základní literární pojmy	- rozeznává a používá základní literární pojmy	- pohádka, povídka, bajka - báseň	
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a podle svých schopností	- rozliší sloku a verš v básni, hledá rýmy	- sloka, verš, rým	
Mezipředmětové vztahy	Prvouka, Matematika, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a komunikace

Ročník: 4.

Časová dotace: 8 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- porovnává významy slov, vyhledává v textu slova příbuzná	- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná a protikladná - třídí slova na nadřazená, podřazená a souřadná - používá vhodně slova s citovým zabarvením	- význam slov	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena
- rozliší základní části slova, slovo základové a odvozené	- vyhledává ve slovech kořen, pozná část předponovou, příponovou a koncovku	- nauka o slově	
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém projevu	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov - využívá gramaticky správné tvary slov v mluveném projevu	- tvarosloví	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
- rozliší spisovné a nespisovné tvary slov	- rozlišuje slova spisovná a nespisovná - užívá spisovnou podobu slov v psaném projevu	- význam slov	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika
- vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty	- určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché - pozná podmět a přísudek ve větě	- skladba	MV - vnímání mediálního sdělení - vztah mediálního sdělení a reality
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- pozná větu jednoduchou a souvětí - změní větu jednoduchou v souvětí	- skladba	
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojuje věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy - spojovací výrazy vhodně obměňuje		

- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách a v koncovkách ohebných slov	- píše správně i,í/y,ý po obojetných souhláskách - určuje vzory podstatných jmen a píše správně jejich koncovky - určuje slovesné kategorie (osoba, číslo, čas)	- vyjmenovaná slova - vzory podstatných jmen rodu středního (město, moře, kuře, stavení) - vzory podstatných jmen rodu ženského (žena, růže, píseň, kost) - vzory podstatných jmen rodu mužského (pán, hrad, muž, stroj) - slovesa	- vnímání autora mediálního sdělení MKV - kulturní diferenciacce - multikulturalita - princip sociálního smíru - mezilidské vztahy
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- používá správné koncovky příčestí minulého ve všech rodech s využitím přehledné tabulky - píše správně koncovku sloves v přítomném čase	- skladba- shoda přísudku s podmětem	VDO Občanská společnost a škola
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čtení	EV - vztah člověka k prostředí
- rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená	- vyhledá v textu základní informace a zaznamenává je	- práce s textem	
- posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- doplňuje neúplná sdělení		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje jednoduchý obsah textu podle svých schopností	- práce s textem	
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- zvládá základy telefonické komunikace	- rozhovor, zásady telefonování	
- rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě	- podílí se na vytváření jednoduchých plakátů a pozvánek	- práce s reklamou, plakátem	
- zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- při komunikaci volí vhodnou intonaci, sílu a barvu hlasu podle svých schopností	- členění vět, intonace, síla a barva hlasu	
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- užívá spisovnou podobu slov v mluveném projevu	- spisovné a nespisovné tvary slov	

- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- píše jednoduché dopisy - člení text na odstavce	- dopis - odstavce	
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- vypravuje podle osnovy a dodržuje časovou posloupnost - popisuje jednoduché předměty - popisuje jednoduché činnosti pomocí vhodných výrazových prostředků	- vypravování - práce s osnovou a obrázkovou osnovou - jednoduchý popis	
- vyjádří své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- vyjadřuje vlastní dojmy z četby - reprodukuje text	- tvořivé činnosti s literárním textem	
- rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozlišuje prózu a poezii - pozná pohádku, povídku, bajku a báseň	- druhy a žánry dětské literatury	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- rozliší sloku, verš a rýmy v básni	- základní literární pojmy	
Mezipředmětové vztahy	Anglický jazyk, Přírodověda, Vlastivěda, Matematika, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a komunikace

Ročník: 5.

Časová dotace: 7 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- porovnává významy slov, vyhledává v textu slova příbuzná	- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná a protikladná - třídí slova na nadřazená, podřazená a souřadná - používá vhodně slova s citovým zabarvením	- význam slov	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - kreativita
- rozliší základní části slova, slovo základové a odvozené	- vyhledává ve slovech kořen, pozná část předponovou, příponovou a koncovku - rozlišuje slovo základové a odvozené - pozná předponu a předložku - píše správně předpony ve slovech	- stavba slova - slovotvorný základ - předpony a předložky - psaní předpon	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém projevu	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov - určuje druhy přídavných jmen a píše správně jejich koncovky podle vzorů - využívá gramaticky správné tvary slov v mluveném projevu	- slovní druhy ohebné a neohebné - přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací	- kooperace a kompetice - poznávání lidí
- rozliší spisovné a nespisovné tvary slov	- rozlišuje slova spisovná, nespisovná a hovorová - užívá spisovnou podobu slov v psaném projevu	- význam slov	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika
- vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty	- určí základní skladební dvojici ve větě jednoduché - pozná podmět holý, rozvitý, několikanásobný a nevyjádřený - rozliší přísudek slovesný a jmenný se sponou - rozliší přísudek holý, rozvitý a několikanásobný	- skladba (věta a souvětí, druhy podmětu a přísudku)	MV - vnímání mediálního sdělení - vztah mediálního sdělení a reality - vnímání autora mediálního sdělení
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- pozná větu jednoduchou a souvětí - změní větu jednoduchou v souvětí - zaznamenává vzorce souvětí		

- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojuje věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy - tvoří souvětí podle vzorců - spojovací výrazy vhodně obměňuje		MKV - kulturní diferenciacie - multikulturalita - princip sociálního smíru - mezilidské vztahy
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách a v koncovkách ohebných slov	- píše správně i,í/y,ý po obojetných souhláskách - určuje vzory podstatných jmen a píše správně jejich koncovky - určuje slovesné kategorie (osoba, číslo, způsob a čas)	- vyjmenovaná slova - vzory podstatných jmen rodu středního (město, moře, kuře, stavení) - vzory podstatných jmen rodu ženského (žena, růže, píseň, kost) - vzory podstatných jmen rodu mužského (pán, hrad, muž, stroj, předseda, soudce) - slovesa, slovesný způsob	VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a stát
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- používá správné koncovky příčestí minulého ve všech rodech - používá správné koncovky příčestí minulého ve větách s několikanásobným podmětem - píše správně koncovku sloves v přítomném čase	- skladba (shoda přísudku s podmětem)	EV - vztah člověka k prostředí
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	- čtení	
- rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamená	- vyhledá v textu základní informace a zaznamenává je	- práce s textem	
- posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- doplňuje neúplná sdělení		
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- reprodukuje jednoduchý obsah textu podle svých schopností - věcné čtení	- práce s textem	
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- zvládá základy telefonické komunikace	- rozhovor, zásady telefonování	

- rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích, zejména v reklamě	- rozliší a je schopen napsat jednoduchou zprávu a oznámení - tvořivě pracuje s reklamou, dokáže ji hodnotit, zaujme zdrženlivý postoj - sestaví dotazník, vyplní jednoduchý tiskopis - napíše inzerát se všemi podstatnými informacemi	- zpráva a oznámení - reklama - přihláška, dotazník - inzerát
- zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- při komunikaci volí vhodnou intonaci, sílu a barvu hlasu podle svých schopností	- členění vět, intonace, síla a barva hlasu
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- užívá spisovnou podobu slov v mluveném projevu	- spisovné a nespisovné tvary slov
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- píše jednoduché dopisy, telegramy a blahopřání - člení text na odstavce	- dopis - telegram, blahopřání - odstavce
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- vypravuje podle osnovy a dodržuje časovou posloupnost - popisuje jednoduché předměty - sestavuje popis pracovního postupu pomocí vhodných výrazových prostředků	- vypravování - práce s osnovou a obrázkovou osnovou - jednoduchý popis
- vyjádří své dojmy z četby a zaznamenává je	- vyjadřuje vlastní dojmy z četby - reprodukuje text	- tvořivé činnosti s literárním textem
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	- píše vlastní literární texty - pracuje s věcnými informacemi - hodnotí a srovnává texty	
- rozliší různé typy uměleckých a neuměleckých textů	- rozlišuje prózu a poezii - pozná pohádku, povídku, bajku, pověst a báseň - pracuje s encyklopedií	- druhy a žánry dětské literatury - literatura umělecká a věcná
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- rozliší sloku, verš a rýmy v básni - vyhledává a vysvětluje jednoduchá přirovnání	- základní literární pojmy
Mezipředmětové vztahy	Anglický jazyk, Přírodověda, Vlastivěda, Matematika, TV, VV, PČ, HV	

Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován od 2. ročníku. Časová dotace předmětu je ve 2. ročníku 1 hodina týdně, ve 3. - 5. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy, připravuje žáka k praktickému užívání jazyka, k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem, probouzí zájem o studium cizího jazyka a vytváří pozitivní vztah k tomuto předmětu. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vytvářet u žáků základní návyky a postupy ve výuce cizímu jazyku, učit žáky poznávání vlastního učebního stylu.
- Přiměřeně věku a obsahu učiva užívat jazykovou terminologii.
- Vést žáky k samostatnému rozhodování.
- Vytvářet u dětí povědomí nutnosti znalosti cizího jazyka.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k samostatnosti, rozvoji vlastního úsudku.
- Vést žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů, to vše pod vedením učitele.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k správné formulaci svých myšlenek, komunikovat především ústně na principu nápodoby a pamětného učení, osvojovat si základní schopnost písemného vyjadřování v cizím jazyce.
- Učit žáky naslouchat a rozumět dialogu druhých osob, cvičit se v technice rozhovoru v cizím jazyce.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke spolupráci ve dvojici ve skupině, osvojovat si skupinové role a nést dílčí odpovědnost za skupinu
- Učit žáky umět si vytvořit reálnou představu o sobě a svých možnostech.

Kompetence občanské

- Vést žáky k respektování postavení dospělého i pozice žáka, k dodržování norem soužití v malé skupině
- Seznámit žáky s realitami anglicky mluvících zemí, nahlížet do jejich historie a poznávat vybrané jevy ze života tamějších lidí a jejich tradic.

Kompetence pracovní

- Osvojovat si skutečnost, že dobrá znalost cizího jazyka je nezbytným prostředkem pro pracovní a lidské dorozumění a je základním předpokladem budoucího osobnostního a profesionálního růstu v životě.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 2.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podobu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- reaguje na jednoduché pokyny učitele - vyjadřuje souhlas a nesouhlas - umí pozdravit, představit se a rozloučit se - umí požádat o něco a poděkovat - pojmenovává školní potřeby - pojmenuje dětské hračky - pojmenovává domácí zvířata - představí svoji rodinu a kamarády - zvládá počítat do 10 - zeptá se na čas - popisuje části lidského těla - umí pojmenovat základní potraviny - jednoduše popisuje své oblečení - poznává barvy - vyjmenuje anglickou abecedu - rozumí jednoduchým pokynům učitele a dokáže na ně reagovat slovně nebo pohybem - zopakuje slova a slovní spojení se snahou o správnou výslovnost - osvojí si a používá základní slovní zásobu z jednotlivých tematických okruhů	Tematické okruhy Pozdravy Škola a třída Školní potřeby Hračky Vánoce Zvířata Rodina a domov Číslo 1 – 10 Čas Lidské tělo Jídlo Oblečení a barvy Abeceda Volený čas Zvuková a grafická podoba jazyka základní výslovnostní návyky Slovní zásoba žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - rozvoj schopnosti poznávání - kreativita Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy VMEGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět MKV - lidské vztahy - etnický původ - podpora multikulturality
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Prvouka, HV, TV, VV, PČ		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podobu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- rozumí jednoduchým pokynům učitele a dokáže na ně reagovat slovně nebo pohybem - zopakuje slova a slovní spojení se snahou o správnou výslovnost - osvojí si a používá základní slovní zásobu z jednotlivých tematických okruhů - chápe jednoduchý psaný text s pomocí obrázků - přeloží jednoduchý mluvený text - dokáže k sobě přiřadit mluvenou a psanou podobu slova - píše slova a krátké věty podle předlohy - umí pozdravit, představit se a rozloučit - vyjádří svoji národnost - pojmenuje části dne - umí požádat a poděkovat - pojmenovává školní potřeby - poznává barvy - zvládá počítat do 12 - vyjadřuje souhlas a nesouhlas - zeptá se na čas - představí svoji rodinu a kamarády - vyjádří velikost předmětu - rozlišuje jednotné a množné číslo podstatných jmen - pojmenuje dětské hračky - jednoduše popisuje své oblečení - popisuje části lidského těla - vyjmenuje dny v týdnu - umí pojmenovat základní potraviny - popisuje svůj domov a školu	Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště a můj dům, dopravní prostředky, kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, barvy, čísla do 12, pozdravy, vlastnosti osob, zvířat a věcí, hračky, Vánoce, abeceda, ovoce, zelenina Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - poznávání lidí VMEGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět MKV - lidské vztahy - etnický původ - podpora multikulturality

	- vyjmenuje anglickou abecedu - přiřazuje anglická slova k obrázkům - přiřazuje anglická slova k českým výrazům		
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Prvouka, HV, TV, VV, PČ		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- ovládá slovní zásobu k osvojovaným tématům - chápe odlišnost psané a mluvené podoby slov - rozumí jednoduchým větám	Tematické okruhy Pozdravy a představování Rodina Domov a bydliště Školní předměty Vlastnosti osob Věci Zvířata Příroda Počasí Barvy Vánoce Lidské tělo Jídlo Určení umístění osob a věcí Státy a národnosti Kamarádi, věk Záliby, sbírky Domácí mazlíčci Hračky Oblékání Nákupy Dopravní prostředky Kalendář	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- tvoří krátké věty - čte nahlas foneticky správně jednoduché texty - píše slovíčka v anglické podobě - píše diktovaná slova a jednoduché věty - vyhledává neznámá slova v dvojazyčném slovníku		Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - poznávání lidí
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- vyhledá informaci v textu k danému tématu - pozdraví, rozloučí se, osloví osobu, jednoduše se představí - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace		VMEGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů	- poskytne požadovanou informaci		
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- je schopen převyprávět jednoduchý text z běžného života - vyjádří souhlas, nesouhlas a odpoví na zjišťovací otázku - rozumí jednoduchým pokynům při vyučování	Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov	MKV - lidské vztahy - etnický původ - podpora multikulturality
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- dokáže napsat jednoduchý krátký text ve větách - pojmenovává části dne - počítá do sta - vyjmenuje anglickou abecedu - umí hláskovat svoje jméno - časuje sloveso to be	Slovní zásoba žáci si osvojí a umí	

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	v přítomném čase prostém, tvoří otázku a zápor - používá přivlastňovací zájmena a ukazovací zájmena this/that	používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- používá vazbu good at - chápe užívání určitého a neurčitého členu - užívá předložky on, in, under a příslovce místa (at home, at school, here, there)	Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	
- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	- tvoří množné číslo podstatných jmen - ve větách používá zájmena „v pádě“ - časuje sloveso to have v přítomném čase, tvoří otázku a zápor - používá vazbu let's		
- vyplní osobní údaje do formuláře			
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Vlastivěda, HV, TV, VV, PČ		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- ovládá slovní zásobu k osvojovaným tématům - chápe odlišnost psané a mluvené podoby slov - rozumí jednoduchým větám a poslechovému textu, s pomocí obrázků ho dokáže přeložit - tvoří krátké věty - čte nahlas foneticky správně jednoduché texty - píše slovíčka v anglické podobě - píše diktovaná slova a jednoduché věty - vyhledává neznámá slova v dvojazyčném slovníku - podle poslechu doplňuje neúplný text - pozdraví, rozloučí se, osloví osobu, jednoduše se představí - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace - poskytne požadovanou informaci o sobě a své rodině - vyjádří souhlas, nesouhlas - rozumí jednoduchým pokynům při vyučování - přeloží jednoduchý text z běžného života - pojmenovává rok, měsíce, dny v týdnu - pojmenovává části dne - určuje čas v hodinách - počítá do sta - seznamuje se s řadovými číslovkami	Tematické okruhy Prázdniny Domácí činnosti Na hřišti Velká Británie, Londýn Počasí Oblečení Náš dům a byt Můj denní režim Jídlo Týden Sporty a hry, záliby Povolání U lékaře Nakupování Zvuková a grafická podoba jazyka fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztahy mezi zvukovou a grafickou podobou slov Slovní zásoba žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem Mluvnice základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární	OSV Osobnostní rozvoj - psychohygiena - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - poznávání lidí VMEGS - jsme Evropané - objevujeme Evropu a svět - Evropa a svět nás zajímá MKV - lidské vztahy - etnický původ - podpora multikulturality
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			
- zapojí se do jednoduchých rozhovorů			
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá			

- vyhledává potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře	- vyjmenuje anglicky abecedu - umí hláskovat svoje jméno - vyhláskuje jednoduchá slova - časuje sloveso to be, to have v přítomném čase prostém, tvoří otázku a zápor - používá přivlastňovací zájmena a ukazovací zájmena - chápe užívání určitého a neurčitého členu - užívá předložky on, in, under, above, behind - tvoří množné číslo podstatných jmen, zná nepravidelné množné číslo u některých podstatných jmen - časuje významová slovesa v přítomném čase průběhovém, tvoří otázku a zápor - časuje významová slovesa v přítomném čase prostém, tvoří otázku pomocí do/does, vyjadřuje zápor pomocí don't/doesn't - dokáže vyjádřit blízkou budoucnost pomocí přít. času průběhového - používá příslovce vyjadřující stav počasí ve větách - užívá vazbu there is/there are - vyjádří libost a nelibost pomocí slovesa to like - používá způsobové sloveso can, tvoří otázku záměnou podmětu a tvaru slovesa, tvoří zápor - používá sloveso must v oznamovací větě a otázce, needn't v záporu - vyjadřuje množství pomocí opisu	chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění)	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Vlastivěda, HV, TV, VV, PČ		

Matematika a její aplikace

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je 4 hodiny týdně v 1. ročníku, v ostatních ročnících 5 hodin týdně.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel, učí se aplikovat osvojené početní operace v reálném životě. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Výuka probíhá v kmenových třídách. Nejvíce využívanou formou výuky je vyučovací hodina. Jako stěžejní metody volíme takové, které rozvíjejí samostatnost, aktivitu, kreativitu, schopnost řešit problém, formulovat a ověřovat vlastní názory. Velký důraz klademe na rozvoj komunikačních dovedností, zejména při obhajobě vlastního názoru a argumentaci. Ve všech ročnících vyučujeme Hejného matematiku.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- Vést žáky k provádění rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu.
- Rozvíjet u žáků abstraktní, exaktní a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.
- Vést žáky k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti.
- Vést žáky provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadovat výsledky, volit správné postupy, vyhodnocovat správnost výsledků.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke spolupráci při řešení problémových úloh.
- Vést žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci.
- Vést žáky k poznávání možností matematiky a ke skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby, respektovat názor druhých.

Kompetence občanská

- Vést žáky k vnímání složitosti reálného světa a k jeho porozumění.
- Vést žáky k vyhodnocování matematického modelu.

- Vést žáky k poznání, že realita je složitější než její matematický model, ale že matematický model může být vhodný pro různorodé životní situace.

Kompetence pracovní

- Vést žáky k vytváření zásob matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k jejich efektivnímu využití v reálných situacích, v praktických činnostech.

Vzdělávání v tomto předmětu klade důraz především na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují základní pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Především v 1. ročníku užíváme metod činnostního učení. Pomůcky v rukou žáků a činnosti s nimi umožňují učiteli okamžitou zpětnou vazbu a možnost reagovat na úroveň zvládnutí učiva žáky. Manipulační činnosti přirozeným způsobem děti s matematikou seznamují a názorně umožňují využít a aplikovat naučené početní operace v reálných situacích.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Vdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Časová dotace: 4 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- rozumí číslům do 20 v různých sémantických i strukturálních modelech - počítá v oboru do 20 - rozumí slovu polovina	- přirozená čísla 1 – 20, číslo 0 - numerace v oboru do 20 - modelování situací v prostředí předmětů, kroků, trojúhelníků, šipek, her s kostkami (náhoda), tvarových modelů čísel, neposedů, busů, hadů, schodišť, číselných trojic, sousedů, her na obchod, hadích sítí	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - spolupráce - kooperace a kompetice OSV Morální rozvoj - schopnost rozhodovat - dovednost řešit problém - hodnoty, postoje, praktická etika VDO - občanská společnost a škola - otevřené partnerství U-Ž - tolerance - schopnost argumentovat (autobus, rodina, Biland)
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- má vhled do různých reprezentací malých čísel - porovnává čísla	- čtení čísel 0 – 20 - psaní číslic 0 – 9 - porovnávání čísel - dopočítávání daného počtu prvků - vztah rovnosti a nerovnosti	
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- orientuje se na číselné ose - sestrojí číselnou osu v oboru přirozených čísel - intuitivně zakreslí celé záporné číslo	- rytmus dynamický a statický - propedeutika číselné osy: krokování, uspořádání podle počtu, velikosti, doplňování počtu/čísel - propedeutika cyklické adresy: ciferník	
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech	- používá aditivní triádu i v kontextu	- paměťové řešení situací v dynamických prostředích: krokování, busů, trojúhelníků, neposedů, číselných trojic, hadů	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- řeší úlohy i s antisignálem - tvoří analogické úlohy	- řešení slovních úloh sémantických a strukturálních - řešení situačních úloh ve všech použitých prostředích - tvorba úloh (především v prostředí busů)	

- orientuje se v čase, převádí jednotky času.	- dokáže číst a nastavit celé hodiny - zná strukturu týdne - má představu věku	- týden - hodiny - věk	EV - vztah člověka k prostředí - schopnost statistické evidence
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- eviduje statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek i tabulek	- prostředí busu a krokování	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- doplní tabulku, použije ji i jako nástroj organizace souboru objektů - orientuje se ve schématech	- doplňování tabulky - cesta v grafu - řešení gravu	MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - schopnost identifikovat postoj a názor řešitele MKV - jedinečnost každého člověka - individuální zvláštnosti - schopnost udržovat tolerantní vztahy VMEGS - rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa
- rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- do geometrie žák vstupuje přes prostor modelováním - umí slovně vyjádřit jednoduchou prostorovou situaci - umí stavět a představovat krychlovou stavbu podle plánu a zapsat těleso plánem - má intuitivní představu tvaru čtverce, obdélníku i trojúhelníku a orientuje se v prostředí dřívkových obrazců i origami - umí vyparketovat daný obdélník	- orientace v prostoru - krychlové stavby - plán stavby - dřívkové tvary - papírové tvary (dečky)	
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky			
- rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině			
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Prvouka, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- žák se orientuje v zápisu desítkové soustavy do 100 - sčítá a odčítá v oboru do 100 - získává porozumění pro násobení jednomístným číslem - aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých jazycích, různých kontextech sémantických i strukturálních - rozumí slovům polovina, čtvrtina, osmina, třetina, šestina, pětina	- přirozená čísla 1 – 100 - numerace v oboru do 100 - násobky 2 - 10 - modelování situací v prostředí busů, kroků, kostkových her, schodišť, Dědy Lesoně, součtových trojúhelníků, neposedů v kombinac s jiným prostředím, neposedů, sčítacích tabulek, hadů, pavučin, číselných trojic, sousedů, číselných tabulek, peněz, výstavišť - propedeutika kmenových zlomků - ikonický jazyk v prostředí Dědy Lesoně - propedeutika dvojkové soustavy v prostředí Biland	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - spolupráce - kooperace a kompetice OSV Morální rozvoj
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100 - zapisuje a čte čísla v oboru do 100 - chápe rovnost a nerovnost v různých sémantických kontextech	- porovnávání čísel v početních úlohách, v pravidelnostech, ve slovních úlohách - rovnost v prostředí kroků - rovnost a nerovnost v celém prostředí Dědy Lesoně	- schopnost rozhodovat - dovednost řešit problém - hodnoty, postoje, praktická etika (sova, krokování)
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- porovnává čísla a užívá číselnou osu do 100 k modelování adresy, stavu, ale i změny a porovnávání	- pravidelnosti - propedeutika číselné osy včetně celého prostředí schodišť - propedeutika cyklické adresy: ciferníky - úlohy o věku	EV - vztah člověka k prostředí - schopnost statistické

- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech	- řeší násobení formou opakovaného sčítání - dělí v oboru probraných násobílek - dělí na části, dělí po částech	- propedeutika násobení - násobení – násobky - dělení po částech, dělení na části včetně některých úloh z Dědy Lesoně	evidence (evidence, zvířátka Dědy Lesoně) MV
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- umí řešit slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek i s antisignálem a slovní úlohy se dvěma různými početními úkony - umí tvořit analogické úlohy - rozumí kombinatorickému kontextu násobení	- řešení sémantických úloh z prostředí kroků, schodišť, busů, peněz, Dědy Lesoně - řešení strukturálních úloh z prostředí součtových trojúhelníků, pavučin, sčítacích tabulek, barevných trojic, hadů, výstavišť, rozkladů, sousedů, číselných tabulek, neposedů a dalších slovních úloh - tvorba slovních úloh - kombinatorické situace	- vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - schopnost identifikovat postoj a názor řešitele MKV
- orientuje se v čase, převádí jednotky času	- umí číst minuty - orientuje se v kalendáři (den, měsíc, rok)	- hodiny - roky - kalendář - úlohy o věku	- jedinečnost každého člověka - individuální zvláštnosti
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí ikon, slov, šipek, tabulky a grafu - umí vytvořit z náhodných jevů statistický soubor - poznává relační strukturu jisté životní zkušenosti	- celé prostředí kroků, schodišť, busů, cyklotras, Dědy Lesoně včetně dalších úloh, při nichž se data evidují v tabulce a grafem - propedeutika statistiky - prostředí rodiny	- schopnost udržovat tolerantní vztahy (měření)
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- používá tabulku jako nástroj organizace souborů objektů do 100 - umí vybrat objekty podle zadaných vlastností, umí třídit soubor objektů - pracuje s orientovaným i neorientovaným grafem a s grafem ohodnoceným	- doplňování tabulky včetně celého prostředí busů - cesta v grafu včetně celého prostředí výstavišť - řešení grafu v celém prostředí pavučin - výběr objektu jistých vlastností, třídění	VMEGS - rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa (rodina)
- rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- získává zkušenosti se základními rovinnými útvary a některými jejich vlastnostmi včetně souměrnosti - orientuje se na čtverečkovém papíru a využívá jej	- orientace v rovině včetně prostředí cyklotras - krychlové stavby, jejich plány a proces konstrukce krychlových staveb - parkety - tvary z dřívěk - měření - obvod a obsah	
- porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- umí pracovat s		

- rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	krychlovými tělesy a umí je zapisovat - umí vytvořit síť krychle a vztahu krychle, její síti porozumí prostřednictvím metaforického jazyka - poznává jednotky délky 1cm a 1m, jednotku objemu 1l - má intuitivní představu měření obsahu mřížovaného čtyřúhelníku	- rovinné útvary - čtverečkovaný papír - stříhy na krychle – síť krychle - geoboard	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Prvouka, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- žák se orientuje v desítkové soustavě do 1000 - aritmetické operace i vztahy mezi čísly poznává v různých kontextech sémantických i strukturálních - rozvíjí porozumění pro jednoduché kmenové zlomky - užívá závorky	- numerace v oboru do 1000 - modelování situací v sémantických prostředích: autobus, krokování, schody, Děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště modelování situací ve strukturálních prostředích: stovková tabulka, hadi, pavučiny - propedeutika kmenových zlomků v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce)	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - spolupráce - kooperace a kompetice
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- rozšiřuje počítání v číselném oboru do 1000 - zapisuje a čte čísla v oboru do 1000 - chápe rovnost a nerovnost i v různých sémantických kontextech (např. počet, délka, obsah, čas, peníze)	- porovnávání čísel v různých prostředích - číselná osa - číselné řady - zaokrouhlování - evidence souboru dat tabulkou	OSV Morální rozvoj - schopnost rozhodovat - dovednost řešit problém - hodnoty, postoje, praktická etika (sova, krokování, evidence náhody, měření výšky a rozpětí paží)
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- porovnává čísla a užívá číselnou osu do 1000 jak k modelování adresy, stavu, tak i změny a porovnávání - porovnává trojciferná čísla pomocí číselné osy	- číselné rytmy a pravidelnosti - sémantické modely čísel osy (horizontální i vertikální) - trojí role čísla na číselné ose (adresa, změna, vzdálenost) - pohyb po číselné ose – propedeutika záporných čísel - číselná osa jako nástroj modelování (např. úlohy o věku)	

- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech	- má vhléd do čtyř základních operací - z paměti provádí jednoduché operace - písemně zvládá sčítání, odčítání a násobení v oboru do 1000 - dělí i se zbytkem v rozsahu malé násobilky - využívá početní operace k modelování sémantických situací	- paměťové i písemné sčítání, odčítání a násobení - písemné odčítání obvyklými modifikovaným způsobem - písemné násobení obvyklým a indickým způsobem - paměťové dělení v rozsahu malé násobilky - dělení se zbytkem	EV - vztah člověka k prostředí - schopnost statistické evidence (statistická evidence, zvířátka Dědy Lesoně) MV
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- umí modelovat a řešit slovní úlohy využívající čtyř základních početních operací - umí tvořit analogické úlohy rozumí kombinatorickému pojetí násobení - ovládá některé řešitelské strategie jako pokus/omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace atd.	- využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v sémantických prostředích: autobus, krokování, schody, Děda Lesoně, peníze, Biland - využití aritmetických operací k modelování situací a procesů ve strukturálních prostředích: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi, pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselná kouzla algebrogramů, indického násobení atd. - kombinatorické situace	- vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - schopnost identifikovat postoj a názor řešitele MKV - jedinečnost každého člověka - individuální zvláštnosti
- orientuje se v čase, převádí jednotky času.	- prohlubuje si znalosti o měření času v různých kontextech (minuty, hodiny, dny, týdny, měsíce, roky)	- hodiny - kalendář včetně úloh o věku - aritmetika ciferníků	- schopnost udržovat tolerantní vztahy (měření, rodina,

- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- umí evidovat složitější statické i dynamické situace pomocí znaků, slov, tabulek a grafů - pracuje s daty, umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou a grafem - nabývá vhledu do statistického souboru - prohlubuje své zkušenosti s kombinatorickými situacemi	- závislosti v různých aritmetických prostředích sémantických: autobus, krokování, schody, Děda Lesoň, peníze, Biland, cyklotrasy a autobusové linky, výstaviště, rodina - závislosti v různých aritmetických prostředích strukturálních: součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi, pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla - závislosti v různých aritmetických prostředích geometrických: cesty ve čtvercové mříži, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa - propedeutika statistiky a pravděpodobnosti - práce s parametrem jako propedeutika funkčního myšlení	Biland) VMEGS - rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa (rodina, cestování)
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- požívá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1000 - poznává některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelností a závislostí	- doplňování chybějících údajů do strukturované tabulky (např. bus, stovková tabulka) - využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům - diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny...) - organizační principy	
- rozeznává, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- umí pracovat s krychlovými stavbami a tělesy v různých reprezentacích - pozná různé jednoduché mnohoúhelníky, kruh, kružnici - pozná kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel, kouli - seznamuje se s pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, obsah, objem a s vlastnostmi útvarů	- rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh a kružnice v různých prostředích - geodeska a čtverečkovaný papír, mřížový útvar - orientace v rovině v prostředí cyklotras - krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby	

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- umí narýsovat rovinné útvary - využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D	krychlové stavby - koule, kužel, válec, kvádr, jehlan - sítě těles - měření: obvod, obsah, objem	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Prvouka, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- počítá (sčítá, odčítá, násobí, porovnává a zaokrouhluje) v číselném oboru do 1 000 000 - využívá početní operace k modelování sémantických situací - nabývá zkušenosti s pojmem parametr	- numerace v oboru do 1 000 000 - pořadí početních operací - modelování situací v prostředích sémantických: autobus, krokování, schody, Děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště - modelování situací v prostředích strukturálních: stovková tabulka, hadi, pavučiny	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy - spolupráce - kooperace a kompetice
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- buduje procept vícemístných přirozených čísel a operací s nimi - dělí jednomístným číslem i se zbytkem - umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání i s použitím kalkulačky - seznamuje se s jazykem písmen	- pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení - písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem, písemné násobení obvyklým i indickým způsobem - písemné dělení dvoustupňovým číslem (i se zbytkem) - prostředí algebrogramy, hadi, pavučiny	OSV Morální rozvoj - schopnost rozhodovat - dovednost řešit problém - hodnoty, postoje, praktická etika (sova, krokování, evidence náhody, měření výšky a rozpětí paží)
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentace, změna měřítko)	- zaokrouhlování čísel na desítky, sta, tisíce - porovnávání čísel v různých prostředích - číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti - měření a zaokrouhlování údajů - sémantické modely čísel osy - trojí role čísla na číselné ose	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší slovní úlohy pomocí pamětného a písemného počítání	- jednoduché a složené slovní úlohy	EV - vztah člověka k prostředí

- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- pojmenuje část celku - dokáže zapsat část celku pomocí zlomku - znázorní část celku - porovnává části celku	- zápis zlomku - kmenové zlomky v kontextu části (počtu, veličiny včetně času, úsečky, rovinného obrazce)	- schopnost statistické evidence (statistická evidence, zvířátka Dědy Lesoně)
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- umí řešit vizualizované úlohy se zlomky typu $1/n$ pro malá n - nabývá zkušenosti relací na zlomcích a operací se zlomky	- dělení různých celků na části - dělení barevné tyče - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- chápe význam desetinné čárky - převede jednoduchý zlomek na desetinné číslo a naopak	- práce s daty, statistika - desetiny, setiny, tisíciny	- schopnost identifikovat postoj a názor řešitele
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- má vytvořenou představu záporného čísla jako adresy - používá záporná čísla - orientuje se na číselné ose i v záporných hodnotách - využívá záporná čísla při výpočtech	- pohyb po číselné ose – propedeutika záporných čísel - celé prostředí krokování, šipkové grafy, rovnice, součtové trojúhelníky	MKV - jedinečnost každého člověka - individuální zvláštnosti - schopnost udržovat tolerantní vztahy (měření, rodina, Biland)
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- rozvíjí si algoritmické myšlení (program a podprogram) - rozumí jednoduchým kombinatorickým a pravděpodobnostním situacím - orientuje se v jízdním řádu	- evidence souboru dat tabulkou - doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky (bus, stoková tabulka) - využití tabulky k porozumění pravděpodobnostním jevům - diagramy různých typů (vývojové, výstaviště, cyklostezky, pavučiny) - organizační principy	VMEGS - rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti z Evropy a světa (rodina, cestování)
- vyhledává, sbírá a třídí data	- používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací a tvoří obdobné úlohy - pracuje s daty: umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem - nabývá vhled do statistického souboru	- závislosti v různých prostředích aritmetických, sémantických, strukturálních i geometrických - propedeutika statistiky a pravděpodobnosti - práce s parametrem jako propedeutika funkčního myšlení	

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary a užívá jednoduché konstrukce	- rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (např. úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy i v prostředí čtverečkového papíru - umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) - aktivně používá některé geometrické jazyky	- rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý, kruh a kružnice v různých prostředích - šipkový zápis rovinného útvaru - chirurgie, sova - krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys, proces konstrukce a přestavby - koule, kužel, válec, kvádr, jehlan - síť těles
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- získává zkušenosti s měřením v geometrii včetně některých jednotek - pozná různé jednoduché mnohoúhelníky	- měření a poměrování - evidence údajů - kmenové zlomky v kontextu části (úsečky, rovinného obrazce)
- sestaví rovnoběžky a kolmice	- rozvíjí představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočení - seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje)	- vzájemná poloha přímek - popis konstrukce kolmic a rovnoběžek - konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček - reprezentace úhlů pomocí hodin
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- rozvíjí představy o obvodu, obsahu a objemu prostřednictvím čtvercové sítě - uvědoměle pracuje s jednotkami	- parkety, dřívková geometrie - geodeska a čtverečkový papír, mřížový útvar - určování obsahu útvaru metodou rámování - měření obvodu, obsahu, objemu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- rozvíjí představy o středové i osově souměrnosti - využívá čtverečkového papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D	- středová i osová souměrnost - symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- ovládá některé řešitelské strategie jako: pokus – omyl, řetězení, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy, simplifikace - objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	- úlohy v různých prostředích sémantických (bus, krokování, schody, Děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina), strukturálních (součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla) a geometrických (parkety, dřívka)	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Přírodověda, Vlastivěda, TV, VV, PČ, HV		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Časová dotace: 5 hodin týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- využívá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	- počítá v číselném oboru přes 1 000 000 - umí řešit jednoduché úlohy s parametrem a zobecňovat získaná poznání - umí řešit jednoduché úlohy se zlomky, desetinnými čísly a procenty	- numerace v oboru přes 1 000 000 - pořadí početních operací - modelování situací v prostředích sémantických (bus, krokování, schody, Děda Lesoň, Biland) a strukturálních (stovková tabulka, hadi, pavučiny) - obdélníková čísla, dělitelnost, grafy dělitelů	OSV Osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace - kreativita OSV Sociální rozvoj - komunikace - mezilidské vztahy
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	- počítá v některých jiných číselných soustavách (souvislost mezi písemnými algoritmy) - řeší jednoduché rovnice a soustavy rovnic, přičemž využívá jazyk písmen - umí pomocí modelů řešit úlohy se závorkami v oboru celých čísel - dělí dvoumístným číslem (se zbytkem) - umí účelně propojovat písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky)	- pamětné i písemné sčítání, odčítání, násobení - bilandská a ciferníková aritmetika, triády - písemné dělení dvoumístným číslem (se zbytkem) - pohyb po číselné ose včetně záporných čísel - násobilkové obdélníky, šipkové grafy, hadi - rovnice v různých prostředích (Děda Lesoň, hadi, Myslím si číslo)	- spolupráce - kooperace a kompetice OSV Morální rozvoj - schopnost rozhodovat - dovednost řešit problém - hodnoty, postoje, praktická etika (sova, krokování, evidence náhody, měření výšky a rozpětí paží)
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	- provádí složitější operace na číselné ose (zahušťování, zvětšování, zmenšování, fragmentace, změna měřítko)	- porovnávání čísel v různých prostředí a jejich zaokrouhlování - číselné řady, číselné rytmy a pravidelnosti - figurální čísla	EV

- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- řeší slovní úlohy (i dynamické) včetně úloh s antisignálem - umí tvořit analogické úlohy - buduje řešitelské strategie založené na použití simplifikace, izomorfizmu, zobecnění a substituce	- využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v sémantických prostředích (bus, krokování, schody, Děda Lesoň, Biland) a strukturálních prostředích (součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, neposedové v kombinaci s jiným prostředím, algebrogramy, sousedé, indické násobení) - kombinatorické situace, pravděpodobnost a náhoda	- vztah člověka k prostředí - schopnost statistické evidence (statistická evidence, zvířátka Dědy Lesoně) MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - schopnost identifikovat postoj a názor řešitele
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- porovnává zlomky - převádí zlomky na desetinná čísla - rozpozná geometricky vyjádřené zlomky	- zlomky (počet, veličina, úsečky, rovinný obrazec) - zlomky v kontextu části (úsečky či rovinného obrazce) - modelování sčítání zlomků na ciferníku	
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- modeluje jednoduché situace sčítání zlomků - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	- sčítání a odčítání zlomků - uspořádání desetinných čísel a zlomků a jejich znázornění na číselné ose	MKV - jedinečnost každého člověka - individuální zvláštnosti - schopnost udržovat tolerantní vztahy (měření, rodina, Biland)
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- rozumí číslu se dvěma desetinnými místy v některých sémantických kontextech a umí s nimi operovat - sčítá, odčítá, porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla - převádí desetinná čísla na zlomky	- desetinná čísla - porovnávání desetinných čísel - uspořádání desetinných čísel a zlomků a jejich znázornění na číselné ose - úlohy v různých prostředích (trojice čísel, peníze, součtové trojúhelníky, pavučiny, rovnice)	
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- rozumí pojmu záporné číslo - umístí záporné číslo na číselnou osu - počítá se zápornými čísly a porovnává je	- pohyb po číselné ose včetně záporných čísel - úlohy v různých prostředích (krokování, šipkové grafy, součtové trojúhelníky, pavučiny, rovnice)	VMEGS - rodinné příběhy, zážitky, zkušenosti

- vyhledává, sbírá a třídí data	- vytváří projekty orientované ke statistice (sběr dat a jejich základní zpracování) - v některých situacích umí použít písmeno ve funkci čísla - zapisuje proces, tvoří program pro situaci s jedním parametrem - umí řešit jednoduché kombinatorické a pravděpodobnostní situace	- závislosti v různých aritmetických prostředích (sémantických i strukturálních) - propedeutika statistiky a pravděpodobnosti - aritmetický průměr	z Evropy a světa (rodina, cestování)
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- používá tabulky a grafy k modelování a řešení různých situací - pracuje s daty, umí z náhodných jevů tvořit statistický soubor, eviduje soubor dat a organizuje je tabulkou i grafem	- evidence souboru dat tabulkou, organizační principy - doplňování scházejících údajů do strukturované tabulky - sloupcový graf - využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů (Vennovy diagramy, vývojové diagramy)	
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary a užívá jednoduché konstrukce	- rozšiřuje zkušenosti s dalšími rovinnými útvary (úhel, nekonvexní mnohoúhelník) a tělesy (čtyřstěn) - umí sestavit 2D i 3D útvary daných vlastností (jednoduché konstrukce) - aktivně používá některé geometrické jazyky - umí řešit jednoduché výpočtové i konstrukční úlohy o trojúhelníku i o některých čtyřúhelnících a pravidelných mnohoúhelnících	- rovinné útvary: čtverec, obdélník, čtyřúhelník, trojúhelník (rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý), kruh a kružnice - pravidelné mnohoúhelníky a jejich úhlopříčky, konvexní a nekonvexní mnohoúhelníky - klasifikace útvarů - šipkový i souřadnicový zápis rovinného útvaru - krychlové stavby, jejich plány, půdorys a nárys - popis konstrukce a přestavba krychlové stavby - koule, kužel, válec, kvádr, jehlan, čtyřstěn - sítě těles - reprezentace úhlů	
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- prohlubuje zkušenosti s měřením v geometrii - poznává pravidelné mnohoúhelníky, určuje jejich obvod, seznamuje se s jejich konstrukcí	- měření a zaokrouhlování získaných údajů - evidence údajů - zlomky v kontextu části (úsečky či rovinného obrazce)	

- sestrojí rovnoběžky a kolmice	- upevňuje představy o kolmosti, rovnoběžnosti, shodnosti, podobnosti, posunutí, otočí - má představu o vzájemné poloze přímek a rovin ve 3D	- popis konstrukce kolmic a rovnoběžek - konstrukce čtverce a obdélníku pomocí jejich úhlopříček - parkety, čtverečkový papír
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- upevňuje představy o obvodu, obsahu a objemu - prohlubuje své zkušenosti s analýzou a syntézou skupiny rovinných útvarů - uvědoměle pracuje s jednotkami	- určování obsahu útvaru metodou rámování Jednotky délky, obsahu a objemu včetně nestandardních jednotek - určování obvodu a obsahu 2D útvarů - určování objemu, povrchu a kostry krychle a hranolu - sítě krychle, kvádra, tetraedru, trojbokého hranolu - parkety, čtverečkový papír, mřížový útvar
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- rozvíjí představy o středové i osově souměrnosti - pracuje se souřadnicemi 2D s využitím čtverečkového papíru	- středová i osová souměrnost - symetrie v různých geometrických prostředích: výstaviště, cesty, mřížové i nemřížové objekty, parkety, dřívka, krychlové stavby a krychlová tělesa - osa úhlu
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- ovládá některé řešitelské strategie jako pokus – omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy a simplifikace - objevuje zákonitost jako cestu k urychlení řešení úlohy	- úlohy v různých sémantických prostředích (bus, krokování, schody, Děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště, rodina), strukturálních prostředích (součtové trojúhelníky, násobkové obdélníky, hadi, pavučiny, stovková tabulka, sčítací tabulky, algebrogramy, sousedé, číselné trojice, číselné řady, číselná kouzla) a geometrických prostředích (parkety, dřívka)
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Přírodověda, Vlastivěda, Informatika, TV, VV, PČ, HV	

Člověk a jeho svět

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka je vyučován pouze na 1. stupni základní školy v prvních třech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. a 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně. Vyučovací předmět Přírodověda je vyučován ve 4. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně a v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět Vlastivěda je vyučována ve 4. a 5. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah všech vyučovacích předmětů se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Některá témata uplatňují pohled do historie a současnosti, směřují i k získávání dovedností pro praktický život. Svým obsahem dotváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni ZŠ.

Vzdělávací oblast rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků, učí je pozorovat věci a děje, jejich vlastnosti, vzájemné vztahy a souvislosti. Vede k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí.

Obor vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je rozdělen do 5 tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody
5. Člověk a výchova ke zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Motivovat žáky k poznávání.
- Usilovat o budování pozitivního vztahu žáka ke vzdělávání používáním zajímavých metod.
- Učit žáky pozorovat přírodní a společenské jevy a orientovat se v prostoru a čase.

Kompetence k řešení problémů

- Zadávat žákům problémové úkoly, snažit se ukázat více řešení a propojenost jednotlivých problémů.
- Aplikovat osvědčené postupy při řešení problémových situací (rébusy, tajenky, hádanky...).
- Vést žáky k praktickému ověřování správnosti řešení daného úkolu.

Kompetence komunikativní

- Dbát na rozvoj slovní zásoby žáků, vést k vyšší kultuře vyjadřování (citlivost ve výběru slov).
- Rozvíjet u žáků komunikativní schopnosti (didaktickými hrami, dramatizací...).
- Navozovat diskusní témata navazující na předchozí zkušenosti žáka formou řízených rozhovorů.
- Vyhledávat a nabízet žákům informační a komunikační prostředky (obrázkové encyklopedie, výukové programy na PC).

Kompetence sociální a personální

- Vést žáka k účinné spolupráci ve skupině, zadávat žákům (skupinám žáků) diferencované úkoly, které se skládají v jeden celek.
- Usměrnovat a ovlivňovat kvalitu společné práce žáků.
- Navozovat příjemné atmosféry ve vyučovací hodině a úctou k žákům vést žáky k upevňování dobrých kamarádských vztahů.
- Kladným přístupem a častými pochvalami podporovat zdravou sebedůvěru a harmonický rozvoj žáka.

Kompetence občanské

- Seznámit žáky s některými podobami a způsoby sdružování lidí.
- Názorně vést žáky k osvojení pravidel chování mezi lidmi při různých příležitostech.
- Dbát na dodržování pravidel slušného chování žáků.
- Vést žáky k toleranci a vzájemné pomoci.
- Motivovat žáky k ochraně zdraví a životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Učit žáky používat různé pomůcky, nástroje, vybavení a materiály, dohlížet na dodržování stanovených pravidel.
- Vést žáky k rozplánování zadaného úkolu a v průběhu práce kontrolovat výsledky práce.
- Dohlížet na utváření správných pracovních návyků v jednoduchých samostatných i skupinových činnostech žáka.
- Zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- orientuje se v budově školy, zná důležité osoby - zapojí se do kolektivu třídy - rozliší povinné a zábavné činnosti - zná základní pravidla chování ve vyučování, o přestávce - dokáže bezpečně přejít silnici v nejbližším okolí školy a bydliště - seznámí se s pojmy dopravní značka, semafor, přechod pro chodce, dopravní prostředky	Jsem školák - škola, třída ve vyučovací hodině, o přestávce - pracovní a odpočinkové návyky Blízké okolí školy - bezpečná cesta do školy a ze školy - dopravní prostředky a značky - osvojování forem vhodného chování	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita OSV Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
- začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra v ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- vyjádří různými způsoby, co pro něj znamená bydliště - orientuje se ve členění domu a bytu - zná funkci prostorů domu a bytu - bezpečně se orientuje v okolí bydliště - přispívá ke zlepšení životního prostředí v okolí	Náš domov - domov, místo kde bydlím - adresa - dům a byt (označení, členění, vybavení) - obec (její části, poloha v krajině)	OSV Morální rozvoj - řešení problému a rozhodovací dovednosti - psychohygiena
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- rozliší společenstva přírodní a uměle vytvořená člověkem - pojmenuje některé materiály - přiřadí výrobek k surovině	Proměny přírody během roku Ekosystémy Náš domov - obec, památky	MV - lidské vztahy - podpora
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	- rozliší širší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - chápe potřebu vzájemné pomoci a důvěry mezi členy rodiny - seznámí se s pojmem rodinná oslava	Moje rodina - svátek v rodině - život v rodině, příbuzenské vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny - společné činnosti a domácí práce v rodině	

- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rozliší pojmy práce, zaměstnání, řemesla, nezaměstnanost, odpočinek, zábava - vhodně využívá volný čas - pozná různé obchody podle zboží - zná rozdíl mezi prodávacem a zákazníkem - rozezná druhy dopravních prostředků	Práce a volný čas - pracovní činnosti - povolání Věci a činnosti kolem nás - v obchodě - jak lidé cestují	multikultury EV - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- používá kalendář, orientuje se v něm a pozná dny pracovní a dny volna - má představu roku s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období - zná pojem hodiny ciferníkové (ručičkové) a digitální - zná celé hodiny	Lidé a čas - orientace v čase podle hodin - celá hodina - kalendářní rok - části dne - rok, roční období, měsíce v roce, dny v týdnu	MKV - lidské vztahy
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- pojmenuje obec a zařadí ji do CHKO - uvědomuje si, že v okolí školy je přírodní památka „Na skalách“	Náš domov - historie obce - CHKO Železné hory - přírodní památka „Na skalách“	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- dodržuje pravidla slušného chování - snaží se o toleranci a pomoc slabším spolužákům a občanům - zná význam svátečních dnů - popíše tradice a zvyky u nejdůležitějších svátků - umí určit rozdíly mezi lidmi z různých částí světa	Moje rodina - chování lidí Vánoce Nový rok Velikonoce Svátek matek - zvyky a tradice Lidé a čas - kalendářní rok	
- pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje a popisuje proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - pozoruje a popisuje životní projevy rostlin a živočichů v různých ročních obdobích	Příroda na podzim Příroda v zimě Příroda na jaře Příroda v létě	

- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- popíše změny v životě ptáků a savců a umí pojmenovat části těla ptáků a savců - vysvětlí rozdíl mezi stěhovavými a stálými ptáky - pojmenuje hospodářská zvířata a jejich mláďata - rozliší byliny, keře a stromy - odliší listnaté a jehličnaté stromy, pozná běžné zástupce z okolí - rozliší sklizně na polích a práce na zahradě - pozná běžně známé zástupce z jednotlivých ekosystémů a třídí je do nich	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Živočichové ve volné přírodě Ptáci Hospodářská zvířata Zelenina a její druhy, ovocné stromy Zemědělské plodiny Na louce Na poli V lese U vody	
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- rozliší některé druhy přírodnin podle určujících znaků na základě manipulace s nimi a vlastního prožitku (pokusy, ochutnávky) - nacvičuje orientaci v kalendáři - seznamuje se s přístroji na měření času - nastaví a zakreslí hodiny	Pokusy u skupiny známých látek - pozorování přírodnin a manipulace s nimi Lidé a čas - orientace v čase - měření základních veličin	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- určuje jednotlivé části těla člověka - uplatňuje základní znalosti v oblasti osobní hygieny a výživy, zařazuje je do denního režimu - zná správné chování nemocného doma, u lékaře, v nemocnici - učí se základním pravidlům při užívání léků - aktivně se podílí na péči o své zdraví - rozpozná pojmy úraz a nemoc - seznamuje se s vybavením lékárníčky	Člověk a jeho zdraví - poznáváme své tělo - péče o zdraví - osobní hygiena, péče o zevnějšek - výživa - určování jednotlivých částí těla - orientace v základních lidských potřebách Nemoc a úraz	
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- zná barvy na semaforu a jejich význam - umí přecházet po přechodu - rozumí významu základních dopravních značek v okolí školy - rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	Dopravní výchova - chodec - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích - bezpečnostní prvky	

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- ví, která místa a situace mohou být nebezpečná a jak se v nich chovat - zná důležitá telefonní čísla - má osvojené vhodné chování ke spolužákům, k dospělým a k cizím lidem - snaží se o toleranci a pomoc slabším spolužákům a občanům - dokáže přivolat pomoc	Cesta do školy - bezpečná cesta do školy a ze školy - dopravní prostředky	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- v případě ohrožení reaguje na pokyny, dodržuje je a chová se uvědoměle	Člověk a jeho zdraví - krizové situace Ochrana člověka za mimořádných situací Poplach CO	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, PČ, VV, HV, TV		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- seznámí se se všemi prostory ve škole a důležitými osobami - orientuje se podle rozvrhu hodin - rozliší povinné a zábavné činnosti - zná a používá bezpečnou cestu do školy	Místo, kde žijeme Jsem školák - třída ve vyučovací hodině, o přestávce - činnosti ve škole Cesta do školy - bezpečná cesta do školy a ze školy - dopravní prostředky	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace - kreativita - psychohygiena Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra v ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- vyjádří různými způsoby, co pro něj znamená - orientuje se ve členění domu a bytu a zná funkci prostorů - bezpečně se orientuje v okolí bydliště - přispívá ke zlepšení životního prostředí v okolí	Náš domov - domov, místo kde bydlím - bydliště – adresa, telefon - dům a byt (jeho označení, členění, vybavení) - okolí bydliště - obec – její části, poloha v krajině	vztahy - komunikace - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV - ekosystémy
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- rozliší společenstvo uměle vytvořené (zahrada, pole, rybník) a přírodní společenstvo (les) - rozpozná rostliny užitkové a okrasné, snaží se o péči o ně - rozliší sklizně na polích, práce na zahradě - odliší listnaté a jehličnaté stromy, pozná běžné zástupce z okolí - rozliší stromy, keře a byliny - pozná běžné známé zástupce z jednotlivých ekosystémů	Proměny přírody - pozorování proměn přírody Živočichové ve volné přírodě - pozorování života živočichů Pokoje rostliny - význam rostlin pro člověka - rostliny okrasné a užitkové - péče o rostliny v domácnosti - popis a určování některých druhů rostlin Ekosystémy	- poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV - ekosystémy
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	- rozliší širší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - chápe význam svátečních dnů - orientuje se v základních lidských potřebách	Lidé kolem nás Moje rodina - příbuzenské vztahy v rodině - práva a povinnosti členů rodiny - vzájemné události v rodině - společné činnosti a domácí práce v rodině - chování lidí	- základní podmínky života - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí

- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rozliší pojmy práce, zaměstnání, řemesla, nezaměstnanost, odpočinek, zábava - vhodně využívá volný čas - rozpozná surovinu a výrobek, které běžně používá - popíše práce na jaře	Práce a volný čas - vhodně a nevhodně trávený volný čas - doba práce, doba odpočinku Suroviny a výrobky Zemědělské plodiny - pozorování práce na poli	MKV - lidské vztahy - podpora multikulturality
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientuje se na hodinách, v čase a v kalendáři během roku - rozvrhne si čas během týdne - naplánuje si denní režim - rozdělí části dne - umí rozpoznat školní a kalendářní rok - chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti	Lidé a čas - orientace v čase podle hodin - hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny, minuty, sekundy - části dne - rok, roční období, měsíce - termíny včera, dnes, zítra - druhy kalendářů Minulost, současnost, budoucnost	
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- pojmenuje obec a zařadí ji do CHKO Železné hory - seznamuje se s historickými památkami a událostmi v regionu - seznámí se s pověstmi našeho regionu	Náš domov - historie obce - CHKO Železné hory - významné události - pověsti a báje	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovná minulost a současnost	- pojmenuje základní části lidského těla a orientuje se v jejich významu - rozumí potřebám udržovat pořádek - pojmenuje běžně známé domácí mazlíčky a chápe potřebu pravidelné péče o ně - dodržuje pravidla slušného chování - snaží se o toleranci a pomoc slabším spolužákům - zná význam svátečních dnů	Člověk a jeho zdraví - určování jednotlivých částí těla Vánoce, zvyky a tradice - zimní svátky Nový rok Velikonoce Svátek matek Státní svátky	

- pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- popíše proměny přírody v ročních obdobích - dbá na vhodné oblečení - popíše změny v životě ptáků a savců - pojmenuje běžně známé zástupce ovoce a zeleniny - zná živočichy volně žijící, domácí, užitkové a drobné zvířectvo - chápe význam péče o zvířata - uvědomuje si potřebu a míru pomoci živočichům v zimě - vysvětlí jednoduše změny v životě rostlin - popíše vývoj rostlin - všimá si rozdílu ve stavbě rostlin	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Živočichové ve volné přírodě -pozorování života živočichů v ročních obdobích, popis známých zvířat Zelenina a její druhy, ovocné stromy - známé a snadno dostupné druhy zeleniny - stavba těla rostlin - peckovice, malvice, bobule Zemědělské plodiny - popis známé rostliny - význam rostlin pro člověka Péče o živočichy v zajetí - živočichové chováni lidmi (užitková, hospodářská, domácí zvířata) - péče o živočichy v zajetí Životní projevy živočichů v přírodě v zimě Rostliny na jaře	
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- zná pojmy zimní slunovrat, mrazy, led, rampouchy, den je krátký, noci dlouhé - popíše počasí - umí popsat části těla savců a ptáků - rozliší sklizně na polích, práce na zahradě - odliší listnaté a jehličnaté stromy, pozná běžně zástupce z okolí - rozliší stromy, keře a byliny - pozná běžně známé zástupce ekosystémů	Proměny přírody během roku - pozorování proměn přírody - reakce organismů Hospodářská zvířata - popis a určování známých zvířat podle typických znaků - živočichové chované lidmi Ptáci a jejich hnízda - znaky života živočichů - základní skupiny živočichů - stavba těla Ekosystémy	
- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- rozliší některé druhy přírodnin podle určujících znaků na základě manipulace s nimi a vlastního prožitku (pokusy, ochutnávky) - nacvičuje orientaci v kalendáři - seznamuje se s přístroji na měření času - určuje celé hodiny a půlhodiny	Pokusy u skupiny známých látek - pozorování přírodnin a manipulace s nimi Lidé a čas - orientace v čase podle hodin	

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnosti vztah ke zdraví	- potraviny rozlišuje na zdravé a nezdravé - chápe potřebu péče o zdraví - aktivně se podílí na péči o své zdraví - rozpozná pojmy úraz, nemoc - seznamuje se s vybavení lékárníčky - orientuje se v základních lidských potřebách	Hygiena a čistota - orientace v základních lidských potřebách Nemoc a úraz - význam péče o zdraví, co může a nemůže člověk během života ovlivnit Potraviny, výživa - základní lidské potřeby - stolování	
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- používá pravidla chování na stezkách pro chodce - rozeznává vybrané značky pro chodce - bezpečně překonává silnici se světelnými signály - rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru - uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky v modelových situacích a při akcích školy - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	Člověk a jeho zdraví - vhodná a nevhodná místa pro hru - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Cesta do školy - bezpečná cesta do školy a ze školy - dopravní prostředky	
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	- poznává, která místa a situace mohou být nebezpečná a jak se v nich chovat - zná důležitá telefonní čísla - dokáže přivolat pomoc	Člověk a jeho zdraví - tísňová volání - správný způsob volání na tísňovou linku	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- v případě ohrožení reaguje na pokyny, dodržuje je a chová se uvědoměle - zná postup při poplachu CO	Ochrana člověka za mimořádných situací - krizové situace Poplach CO	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, PČ, VV, HV, TV		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Časová dotace: 3 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- bezpečně se orientuje v okolí bydliště - přispívá ke zlepšení životního prostředí - označí rozdíly mezi životem na vesnici a ve městě - sestaví jednoduchý plán místa, kde žije - zná svá práva a povinnosti - osvojí si základní režim dne a týdne ve škole - zná funkci místností a zaměstnanců školy - ovládá základní pravidla bezpečnosti a provozu v nejbližším okolí	- Místo, kde žijeme - Domov - domov - bydliště a jeho okolí - orientace v nejbližším okolí bydliště - Škola - mezilidské vztahy a komunikace - zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti - bezpečná cesta do školy - školní řád - nebezpečné situace ve škole a v okolí	- OSV - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice - Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a
- začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra v ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci	- zná využití krajiny v okolí - pojmenuje nejdůležitější části a místa obce - orientuje se v okolí podle světových stran - začlení svou obec do kraje - určí polohu hlavního města a zná jeho význam - seznamuje se se státními symboly - přispívá ke zlepšení životního prostředí v okolí	- Naše obec - název obce a její části - poloha obce v krajině - orientační body - význačné budovy, objekty, zajímavá místa - Krajina okolí domova - orientace v krajině - určování hlavních světových stran - ochrana životního prostředí - Naše vlast - státní symboly - historické země - kraje - hranice a sousední státy	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti - VDO - občanská společnost a škola - občan, občanská společnost a

- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- rozliší společenstvo uměle vytvořené (zahradu, pole, rybník a přírodní společenstvo les) - rozpozná rostliny užitkové a okrasné a snaží se o péči o ně - rozliší sklizně na polích, práce na zahradě - odliší listnaté a jehličnaté stromy, pozná běžně zástupce z okolí - rozliší stromy, keře a byliny - pozná běžně známé zástupce rostlin i živočichů z okolí u vody a v lese	Živočichové ve volné přírodě - pozorování života živočichů Rostliny - pokojové rostliny - význam rostlin pro člověka - rostliny kvetoucí a nekvetoucí - rostliny okrasné, užitkové, léčivé, jedovaté a chráněné - péče o rostliny v domácnosti - popis a určování některých druhů rostlin	stát EV - ekosystémy - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rozliší širší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - pojmenuje základní povinnosti členů rodiny - umí se vhodně chovat ke všem členům rodiny - pojmenuje problémy dětí z neúplné rodiny - dodržuje pravidla slušného chování - snaží se o toleranci a pomoc slabším spolužákům - ovládá pravidla slušného chování a chápe jejich potřebu - usiluje o dobré vztahy ve třídě - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků	Lidé kolem nás Rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, práva a povinnosti členů rodiny - širší okruh příbuzenských vztahů - mezigenerační vztahy - funkce a život rodiny - neúplné rodiny a děti bez vlastní rodiny Škola - mezilidské vztahy a komunikace - zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti	MKV - lidské vztahy - podpora multikulturality MV - lidské vztahy - podpora multikultury
- odvodí význam o potřebu různých povolání a pracovních činností	- rozliší nejrozšířenější činnosti lidí - pojmenuje lidské výtvořky, které nás obklopují - rozpozná různé materiály - dbá na pořádek a čistotu při práci - pojmenuje a přiblíží profese svých rodičů - rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku - odlišuje výrobky průmyslu a zemědělské produkce	Lidská činnost a tvořivost - běžné činnosti v životě lidí - materiály, pracovní pomůcky a nástroje - předměty denní potřeby, pro zábavu a zkrášlení života Práce a volný čas - práce, zaměstnání, povolání, pracovní vlastnosti - duševní a fyzická práce - výsledky lidské práce Lidé a výrobky - výroba věcí - vztah k lidským výtvořkám	

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientuje se na hodinách, v čase a v kalendáři během roku - rozvrhne si čas během týdne - naplánuje si denní režim - zná hodiny ručičkové i digitální a orientuje se v čase a činnostech během dne - rozdělí části dne - chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád - určování času pomocí hodin - používání kalendáře - čas a jednotky času - denní režim	
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje s místem, v němž žije	- vyhledává některé místní pověsti - pojmenuje historické památky obce - ctí hodnotu památek	Jak žili lidé dříve - pověsti a báje - dobové dokumenty, kronika - významní rodáci	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	- pojmenuje předměty ze své domácnosti připomínající vzdálenější události nebo život starších členů rodiny - orientuje se ve světě techniky	Jak žili lidé dříve - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby - historie rodiny Svět v pohybu - technika, objev, vynález, pokrok	

- pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- chápe význam vzduchu, vody a půdy pro život člověka - v přírodě pozoruje nejružnější podoby vzduchu a vody - jednoduše popíše koloběh vody v přírodě - umí vysvětlit význam půdy pro živé organismy - uvědomuje si nezbytnost Slunce jako zdroje světla a tepla - rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí těla - vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami - pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny - pozná nejznámější jedovaté houby - vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů - pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata - určí některé typické znaky živočichů ze svého okolí	Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody Vzduch - složení vzduch, proudění - význam vzduchu pro život člověka Voda - výskyt, vlastnosti, formy - oběh vody v přírodě - čistota vody Půda - složení, vznik, vlastnosti, význam Slunce a Země - den, noc - význam Slunce Rostliny - znaky života - životní potřeby a projevy - průběh života rostlin - části těla rostlin - poznávání rostlin Houby - části těla houby - dělení hub Živočichové - znaky života - životní potřeby a projevy - stavba a funkce jednotlivých částí těla - poznávání živočichů - význam živočichů pro člověka	
- určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- pozoruje změny v přírodě během ročních období - rozliší nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí a určí je podle znaků - uvede příklady výskytu známých organismů v určitém prostředí - chová se ohleduplně k přírodě, třídí odpad	Rozmanitost života v přírodě - podnebí a počasí - změny počasí v průběhu roku Rovnováha v přírodě - podmínky života - vzájemné vztahy Ochrana přírody Zkoumáme přírodu	

- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- rozliší známé látky podle jejich vlastností - pozoruje a popíše jednoduché pokusy, některé sám provádí (změny skupenství, rozpustnost látek atd.) - dodržuje bezpečnost při provádění pokusů	Látky a jejich vlastnosti - změny látek - vlastnosti látek - skupenství pevné, kapalné a plynné Zkoumáme přírodu	
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	- pojmenuje základní části lidského těla a orientuje se v jejich významu - pojmenuje základní části lidského těla - popíše základní funkce částí těla - osvojí si základy výživy pro zdravý růst a vývoj - orientuje se v možných pro život nebezpečných situacích a zvládá jejich řešení	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo a Stavba těla - stavba a jednotlivé části těla - pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou Hygiena a čistota - základní lidské potřeby Pečujeme o své zdraví - výživa a zdraví - pohyb a zdraví	
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníků silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- reaguje v roli chodce na ostatní účastníky silničního provozu - používá reflexní doplňky a zná jejich význam - využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce, v obytné zóně v modelových situacích - bezpečně překonává silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnicí s více pruhy - ovládá pravidla jízdy na kole, na bruslích a na koloběžce - uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky v modelových situacích, při akcích školy a na zastávkách - orientuje se v druzích dopravy a způsobech moderního cestování - ovládá základní pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a cyklisty a dodržuje je	Dopravní výchova Svět v pohybu Škola - bezpečná cesta do školy - dopravní značky - nebezpečná situace v okolí školy	

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- orientuje se v základních způsobech vyjadřování lásky v rodině, mezi kamarády - osvojuje si způsoby chování ke kamarádům - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků - usiluje o dobré vztahy ve třídě - znát důležitá telefonní čísla - přivolá pomoc v případě ohrožení - zná čísla tísňového volání a správný postup při volání na tísňovou linku	Lidské tělo a Stavba těla - vyjadřování lásky a náklonnosti rodině, mezi dospělými, etická stránka sexuality Škola - mezilidské vztahy a komunikace - zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti Člověk a jeho zdraví - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňová volání - správný způsob volání na tísňovou linku	
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- v případě ohrožení reaguje na pokyny, dodržuje je a chová se uvědoměle - zná postup při poplachu CO	Ochrana člověka za mimořádných situací - krizové situace Poplach CO	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, PČ, VV, HV, TV		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 4.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí - zajímá se o způsob likvidace odpadu ve škole a obci - v rámci svých možností se zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat	Člověk a příroda - význam půdy - význam lesů - význam vodních ploch - jak chránit přírodu	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - kreativita
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- uvědomuje si význam živočichů a rostlin pro život - rozpoznává význam hornin a nerostů pro člověka - seznamuje se s pojmem zvětrávání	Rostliny a živočichové na podzim - životní podmínky živých organismů Život v zimní přírodě - pomáháme živočichům Rostliny a živočichové na jaře - rozkvetlé zahrady a louky - význam částí kvetoucích rostlin pro člověka Domácí zvířata a jejich chov - pes domácí - kočka domácí Člověk a příroda - význam půdy - význam lesů - význam vodních ploch Horniny a nerosty - energetické zdroje	Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- chápe rozmanitost podmínek na Zemi	Roční období - podzimní rovnodennost - zimní slunovrat - jarní rovnodennost - letní slunovrat	- základní podmínky života - vztah člověka k prostředí - ekosystémy

- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí - rozpozná živočichy a rostliny v jednotlivých společenstvích - uvědomuje si vzájemné vztahy mezi organizmy	Společenstva rostlin a živočichů - společenstva okolí lidských obydlí - společenstva polí - společenstva vod - společenstva lesů	- lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy MV - práce v realizačním týmu
- porovnává základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- určuje jednotlivé znaky, životní potřeby, projevy, průběh a způsob života - seznamuje se se stavbou těla některých živočichů a rostlin	Rostliny a živočichové na podzim Život v zimní přírodě Rostliny a živočichové na jaře Domácí zvířata a jejich chov Rostliny a živočichové v létě	
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- chápe odpovědnost za ochranu a tvorbu životního prostředí - seznamuje se s pojmy živelné pohromy a ekologické katastrofy - třídí a likviduje odpad	Společenstva živých organismů - rostliny kulturní a plané - plevele - lesní plody - houby Život v zimní přírodě - pomáháme živočichům Domácí zvířata a jejich chov	
- založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pozorování	- změří danou fyzikální veličinu a správně použije příslušnou jednotku	Měření - délka - hmotnost - teplota - čas Horniny a nerosty	
- účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- aktivně využívá svého volného času - toleruje individualitu každého jedince	- péče o zdraví	
- uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události a v situacích ohrožujících zdraví	- rozpozná brutalitu a jiné formy násilí v médiích - seznámí se se službami odborné pomoci (linka důvěry, linka bezpečí) - zná postup při poplachu CO	Ochrana člověka za mimořádných situací - krizové situace Poplach CO - péče o zdraví	

- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- rozlišuje krizové situace, mluví o nich, vyhodnocuje je - odmítá návykové látky, hrací automaty a počítače	- návykové látky a zdraví - hrací automaty a počítače - závislosti	
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou	- chová se podle základních hygienických pravidel - ovládá intimní a duševní hygienu - využívá jich k osobní ochraně	- hygienické návyky	
- ošetří drobná a střední poranění a zajistí lékařskou pomoc	- pečuje o své zdraví - bezpečně se chová v rizikovém prostředí - bezpečně se chová v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - zná povinné a doporučené vybavení jízdního kola - poznává dopravní značky a rozumí jejich významu - dokáže řešit situace na křižovatkách bez vyznačení přednosti v jízdě pomocí pravidla pravé ruky - dokáže řešit situace na křižovatkách s vyznačením přednosti v jízdě	Dopravní výchova - jízdní kolo a jeho vybavení - dopravní značky - řešení situací na křižovatkách - péče o zdraví	
- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- zná cenu peněz, je schopen jednoduchého nákupu a spočítá si sumu vrácení peněz - uvědomuje si jejich hodnotu a možnost, co si mohou koupit a co ne	Lidé kolem nás - korupce - reklamace	
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	- rozpoznává jednotlivé varovné signály (evakuace, zkoušku sirén, vyhlášení požáru) - seznamuje se s prevencí vzniku požárů, ochranou a evakuací při požáru - zná pojem integrovaný záchranný systém	- mimořádné události a rizika s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén) - požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru) - integrovaný systém	

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- popíše výbavu cyklisty - zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole - vybere vhodné místo pro pohyb na kole - jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola - rozezná vybrané značky - naplánuje jednoduchý cyklistický výlet - prokáže znalost chování cyklisty v krizové situaci a předvede v modelových situacích	- dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Vlastivěda, PČ, VV, HV, TV		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- zamýšlí se nad vlivem člověka na přírodu a nad jeho zásahy do ní - zajímá se o způsob likvidace odpadu ve škole a obci - v rámci svých možností se zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat	Člověk je součástí přírody - chráníme přírodu - vztah člověka k životnímu prostředí	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí
- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- uvědomuje si význam živočichů a rostlin pro život na Zemi - podle specifických znaků třídí živé organizmy - rozpoznává význam hornin a nerostů pro člověka - uvědomuje si, že člověk má společné znaky s živými organizmy	Člověk a živá příroda - podmínky života na Zemi - pozorování živé a neživé přírody - třídění živých organizmů Horniny a nerosty - nerudní suroviny - rudy - energetické zdroje Půda Člověk je součástí přírody - společné znaky s ostatními živočichy	- psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	- chápe rozmanitost podmínek na Zemi - používá pojmy (suhvězdí, planety, galaxie) - pracuje s modelem sluneční soustavy - popíše střídání dne a noci - na modelu vysvětlí střídání ročních dob	Člověk a vesmír - od neživé přírody k vesmíru - výprava do vesmíru - Země	EV - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí - ekosystémy

- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	- uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí - uvědomuje si vzájemné vztahy mezi organizmy - rozlišuje jednotlivé podnebné pásy a život v nich - seznamuje se s rostlinami a živočichy v podnebných pásch	Člověk a živá příroda - rozmanitost života na Zemi - život v podnebných pásch - Česká republika v oblasti mírného pásu	- lidské aktivity a problémy životního prostředí - ekosystémy MV - práce v realizačním týmu
- porovnává základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	- určuje jednotlivé znaky, životní potřeby, projevy, průběh a způsob života živých organismů - využívá znalostí z předchozích ročníků o jednotlivých společenstvech	Člověk a živá příroda - význam botanických a zoologických zahrad - společenstva živých organismů na území naší vlasti	
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- chápe odpovědnost za ochranu a tvorbu životního prostředí - poznává využití energie pro člověka - rozpoznává jednotlivé zdroje energie, dělí je na obnovitelné a neobnovitelné - seznamuje se pojmy živelné pohromy a ekologické katastrofy - rozumí pojům (zvětrávání půdy, humus) - třídí a likviduje odpad	Horniny a nerosty - nerudní suroviny - rudy - energetické zdroje Půda Člověk a lidské výtvořry - člověk zpracovává výrobky - člověk přijímá informace	
- založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pozorování	- seznámí se s jednotlivými druhy půd a jejich využití - jednoduchými pokusy si zkouší účelnost páky, kladky a nakloněné roviny, jejich využití pro člověka	Půda Člověk a lidské výtvořry - člověk si dovede svou práci usnadnit (nakloněná rovina, kladka, páka)	

- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	- pojmenuje základní části lidského těla a orientuje se v jejich významu - popíše základní stavbu a funkci těla - seznamuje se s pojmem soustava - popíše jednotlivé soustavy a zná jejich význam pro člověka - rozlišuje zdravý a nezdravý životní styl - zná potravinovou pyramidu	Člověk je součástí přírody - lidské tělo - kostra, svalová soustava, dechová soustava, oběhová soustava, trávicí soustava, vylučovací soustava, kožní soustava, smyslová soustava, nervová soustava Člověk a jeho zdraví - zdravý životní styl - správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin - vhodná skladba stravy - pitný režim - nemoci přenosné a nepřenositelné	
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	- umí pojmenovat jednotlivé etapy lidského života	Člověk je součástí přírody - rozmnožovací soustava - člověk roste a vyvíjí se - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	
- účelně organizuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	- aktivně využívá svého volného času - toleruje individualitu každého jedince	- chráníme si zdraví	

- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista	- rozpozná brutalitu a jiné formy násilí v médiích - seznámí se službami odborné pomoci (linka důvěry, linka bezpečí) - pozná krizovou situaci (šikana, týrání, zneužívání) - bezpečně ovládá pravidla chodce a cyklisty - rozeznává další dopravní značky - poznává vztahy účastníků silničního provozu - odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci - zná ohleduplné chování a osvojuje si ho - snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i na ostatní účastníky silničního provozu	- chráníme si zdraví - dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - bezpečnostní prvky	
- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	- rozlišuje krizové situace, mluví o nich, vyhodnocuje je - odmítá návykové látky, hrací automaty a počítače	- chráníme si zdraví - prevence nemoci a úrazů - návykové látky, hrací automaty a počítače - závislosti - nebezpečí komunikace v elektronických médiích	
- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou	- dodržuje denní režim, pitný režim, zdravou stravu - pozná rozdíl mezi úrazem a nemocí - chová se podle základních hygienických pravidel - ovládá intimní a duševní hygienu - využívá jich k osobní ochraně - prevence nemocí HIV/AIDS	- chráníme si zdraví	
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- pečuje o své zdraví - bezpečně se chová v rizikovém prostředí - bezpečně se chová v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - ošetří jednoduchá poranění - rozpozná jednotlivé druhy krvácení - přivolá pomoc	- Rozmanitost přírody - rizika v přírodě - rizika spojená s ročním obdobím a sezónními činnostmi - mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před lidmi - chráníme si zdraví	

- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- seznamuje se s pohlavními rozdíly mezi mužem a ženou - rozumí pojmu plánované rodičovství	Člověk je součástí přírody - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - osobní bezpečí	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Vlastivěda, Informatika, PČ, VV, HV, TV		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 4.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- určí a vyznačí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- určí a vyznačí na mapě naši vlast, náš kraj a polohu svého bydliště - chápe pojmy obyvatelstvo, národnosti a národnostní menšiny	Naše vlast Česká republika - domov - poloha ČR - obyvatelé ČR	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita - psychohygiena
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- nakreslí směrovou růžici, určí světové strany na mapě - využívá znalostí o přírodě k přibližnému určení světových stran - určí v terénu světové strany pomocí kompasu a buzoly	Orientace v krajině - kompas a buzola - orientace podle mapy - orientace v terénu	Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli; pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických a čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt	- rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje na mapě - pracuje s legendou mapy - chápe pojem měřítko mapy - aktivně používá mapu ČR	Mapy a plány - druhy map - čtení map - měřítko mapy - vysvětlivky mapy - plány	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací

- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- zná základní údaje o našem hlavním městě - seznamuje se s jednotlivými kraji naší republiky - podle mapy popíše povrch ČR - u pohoří vyhledává nejvyšší vrcholy - najde na mapě nejznámější řeky a vodní nádrže - rozlišuje pojmy počasí a podnebí - popíše různé druhy půd a zemědělství - podle mapy vyhledá naleziště nerostného bohatství a střediska průmyslu	Regiony ČR - Praha - kraje a krajská města Povrch ČR - povrch krajiny - typy krajiny Vodstvo ČR - řeky - vodní nádrže Počasí a podnebí Půda a zemědělství Nerostné bohatství Průmysl	dovednosti MKV - kulturní diferenciacie - princip sociálního smíru a solidarity EV - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemí	- vypráví zážitky z vlastních cest a školních poznávacích výletů	Cestujeme po naší vlasti	
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- vyjmenuje státní symboly - zná jméno prezidenta ČR	Česká republika - demokratický stát - hlavní orgány státní moci - státní symboly	
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole (mezi chlapci a dívkami), rodině, obci (městě)	- dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy - vytváří pravidla třídy - zná svá práva a povinnosti	Soužití lidí - rodina - mezilidské vztahy - vztahy ve škole - práva a povinnosti žáků	
- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	- rozlišuje pojmy národnost a národnostní menšina - vhodnými způsoby řeší problémy vzniklé při skupinové práci	Obyvatelé ČR Soužití lidí - mezilidské vztahy - vztahy ve škole	

- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- seznamuje se s principy demokracie - uplatňuje základní lidská práva	Česká republika - demokratický stát - demokratické principy - základní lidská práva - protiprávní jednání	
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- chrání přírodu - třídí odpad - zlepšuje životní prostředí okolí školy	Chraňme přírodu - CHKO Železné hory - ekologie - nakládání s odpadem	
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištění údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- pracuje s časovými údaji a časovou přímkou	Orientace v čase a časový řád	
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrozumnější informace z dostupných zdrojů	- využívá archivů, muzeí, památek a knihoven jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Regionální památky	
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti	- popisuje současnost a minulost v našem životě - vysvětluje průběh lidského života	Současnost a minulost v našem životě	

- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích	- orientuje se v hlavních událostech nejstarších českých dějin - využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí	Hlavní události nejstarších českých dějin - české země v pravěku - příchod Slovanů - Sámův kmenový svaz - Velkomoravská říše - vznik českého státu, vláda Přemyslovců - vznik Českého království - český stát za vlády Lucemburků - život ve středověku - husitské války - české země po husitských válkách - první Habsburkové na českém trůně Báje, mýty, pověsti - naše nejstarší minulost v pověstech - místní pověsti	
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- v průběhu školního roku se seznamuje se státními svátky a významnými dny	Česká republika - demokratický stát - státní svátky a významné dny	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Přírodověda, PČ, VV, HV, TV		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda

Ročník: 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- určí a vyznačí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- určí a vyznačí na mapě naši vlast, náš kraj a polohu svého bydliště - chápe pojmy obyvatelstvo, národnosti a národnostní menšiny - seznamuje se podrobněji s Pardubickým krajem - získává informace o Chrudimsku	Naše vlast Česká republika - domov - poloha ČR - obyvatelé ČR - kraj, v němž žijeme	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí - kreativita - psychohygiena
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- nakreslí směrovou růžici, určí světové strany na mapě - využívá znalostí o přírodě k přibližnému určení světových stran - určí v terénu světové strany pomocí kompasu a buzoly	Orientace v krajině - kompas a buzola - orientace podle mapy - orientace v terénu	Sociální rozvoj - poznávání lidí - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli; pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických a čte jednoduchou historickou mapu nebo náčrt	- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje na mapě - pracuje s legendou mapy - chápe pojem měřítko mapy - aktivně používá mapu ČR - aktivně pracuje s mapou světa a Evropy - se seznamuje podrobněji s našimi sousedními státy	Mapy a plány - druhy map - čtení map - měřítko mapy - vysvětlivky mapy - plány Evropa - jeden ze světadílů - povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočichové, hospodářství, obyvatelstvo - Evropská unie Sousední státy ČR - Slovensko, Polsko, SRN, Rakousko	MKV - kulturní diferenciacie - lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity - podpora multikulturality

- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	- zná základní údaje o našem hlavním městě - seznamuje se s jednotlivými kraji naší republiky - podle mapy popíše povrch ČR - u pohoří vyhledává nejvyšší vrcholy - najde na mapě nejznámější řeky a vodní nádrže - rozlišuje pojmy počasí a podnebí - popíše různé druhy půd a zemědělství - podle mapy vyhledá naleziště nerostného bohatství a střediska průmyslu	Regiony ČR - Praha - kraje a krajská města Česká republika - povrch ČR - vodstvo ČR - počasí a podnebí - půda a zemědělství - nerostné bohatství - průmysl	VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět EV - základní podmínky života - vztah člověka k prostředí MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - práce v realizačním týmu
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i jiných zemí	- vypráví zážitky z vlastních cest a školních poznávacích výletů	Kde jsme byli o prázdninách Cestujeme po Evropě - přímořská letoviska - kulturní památky evropských zemí	
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- vyjmenuje státní symboly - zná jméno prezidenta ČR a seznamuje se některými zástupci orgánů státní moci	Česká republika - demokratický stát - hlavní orgány státní moci - státní symboly	
- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole (mezi chlapci a dívkami), rodině, obci (městě)	- dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy - vytváří pravidla třídy - zná svá práva a povinnosti	Soužití lidí - rodina - mezilidské vztahy - vztahy ve škole - práva a povinnosti žáků	

- rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky	- seznamuje se se zajímavostmi sousedních států - respektuje názor spolužáků a obhájí svůj názor - komunikuje při práci ve skupině	Sousední státy ČR Cestujeme po Evropě	
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	- seznamuje se s principy demokracie - uplatňuje základní lidská práva	Česká republika - demokratický stát - demokratické principy - základní lidská práva - protiprávní jednání	
- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- chrání přírodu - třídí odpad - zlepšuje životní prostředí okolí školy	Chraňme přírodu - CHKO Železné hory - ekologie a třídění odpadu	
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištění údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- pracuje s časovými údaji a časovou přímkou	Orientace v čase a časový řád	
- zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek, archivů, knihoven a sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti a využívá nejrozumnější informace z dostupných zdrojů	- využívá archivů, muzeí, památek a knihoven jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Regionální památky Báje, mýty, pověsti - naše nejstarší minulost v pověstech - místní pověsti	

- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti	- popisuje současnost a minulost v našem životě - vysvětluje průběh lidského života	Současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti - naše nejstarší minulost v pověstech	
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v hlavních dějinných obdobích	- orientuje se v hlavních událostech nejstarších českých dějin - orientuje se v hlavních událostech novodobých českých dějin - využívá regionálních bájí, mýtů a pověstí k rozšíření svých vědomostí	Významné události nových českých dějin Život po třicetileté válce - baroko - Jan Amos Komenský Na cestě k pokroku - osvícenství - vláda Marie Terezie a vláda Josefa II. - život na vesnici - manufaktury a první stroje Na cestě k občanské společnosti - národní obrození - Národní divadlo - revoluční rok 1848 - tovární výroba - vznik Rakousko-Uherska Rozchod s Habsburky - 1. světová válka - vznik Československé republiky Poslední století - život za 1. republiky, T.G.Masaryk - Protektorát Čechy a Morava - poválečný vývoj - od totalitní moci k demokracii	
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dní	- v průběhu školního roku se seznamuje se státními svátky a významnými dny	Česká republika - demokratický stát - státní svátky a významné dny	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Informatika, PČ, VV, HV, TV		

Umění a kultura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět hudební výchova je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. – 5. ročníku 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět výtvarná výchova je vyučován ve všech ročnících. Časová dotace předmětu je v 1. – 3. ročníku 1 hodina týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Jejich obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Umění a kultura. Cílem je vést žáky k rozvíjení estetického cítění, tvořivosti a vnímání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje také k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti a nabízí osobní postoje a osobní objevování.

Na 1. stupni se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky hudebního a výtvarného umění.

Hudební výchovu tvoří:

Vokální činnosti

Instrumentální činnosti

Hudebně pohybové činnosti

Poslechové činnosti

Výtvarnou výchovu tvoří:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti
2. Uplatňování subjektivity
3. Ověřování komunikačních účinků

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vést žáky k porozumění obecně používaných termínů v oblasti hudební a výtvarné.
- Využívat osvojené poznatky v praxi.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky ke schopnosti zhodnotit umění.
- Schopnost obhájit svůj názor.
- Předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků.
- Respektovat různorodost lidského vnímání.
- Dokázat citlivě hodnotit výsledky práce.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k vnímání a mimojazykovému vyjadřování a jejich využívání ke svému rozvoji.

- Společně hodnotit estetický prožitek, vyslechnout názor druhých.
- Poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich projevu.
- Využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích.
- Přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování.
- Budovat a posilovat v dětech sebedůvěru.
- Vytvářet příjemnou atmosféru v kolektivu.

Kompetence občanské

- Respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní i historické dědictví.
- Budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost.
- Vést žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat.
- Objasnit žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby.
- Vést žáky k přípravě a udržování jejich učebního prostoru.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 1. – 3.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- rozlišuje a pojmenovává vizuálně obrazné elementy ve vizuálně obrazných vyjádřeních postihujících jeho zážitky, představy a zkušenosti; specifčnost vizuálně obrazných elementů zjišťuje jejich vzájemným porovnáváním	- kreslí různými materiály (tužka, uhel, rudka, křída atd.) - modeluje z modelíny, hlíny, moduritu, těsta - maluje vodovými a temperovými barvami - míchá základní barvy - orientuje se v barevných odstínech - zapouští barvy - tvoří koláže a kombinuje různé materiály	Různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování - kresba - modelování - malba Hra s barvou Experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita
- kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení vizuálně obrazných vyjádření v plošných, objemových i prostorových vztazích, uplatňuje je k projevení vlastních životních zkušeností	- organizuje vlastní výtvarnou práci - dokáže umístit objekty v prostoru a rozvrhnout svoji práci - vyjadřuje vztahy uvnitř a mezi objekty - emotivně a smyslově se orientuje ve vztahu k vlastnímu prožívání interakce s realitou	Vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice
- rozlišuje rozdíly při vnímání události jednotlivými smysly, své zkušenosti verbalizuje a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření užívá různorodé vizuálně obrazné prostředky	- svoje představy, prožitky, zkušenosti a poznatky uplatňuje při vlastní tvorbě - podle vlastního prožitku interpretuje vizuálně obrazná vyjádření	Manipulace s objekty Kompoziční zákonitosti	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje a praktická etika
- zkoumá i vizuálně obrazná vyjádření, jejichž interpretace je odlišná od jeho vlastní zkušenosti		Ilustrace	

- nalézá na základě vlastních zkušeností komunikační obsah ve vizuálně obrazných vyjádřeních, která vybral, upravil, či samostatně vytvořil			MKV -lidské vztahy EV - ekosystémy - vztah člověka k prostředí
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Prvouka, HV, PČ, TV		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: 4. – 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy při vlastní tvorbě a interpretaci, porovnává jejich kvality na základě vztahů, umí ocenit jejich začlenění v celku vizuálně obrazného vyjádření	- užívá v plošném vyjádření linie i barevné plochy - poznává vlastnosti barev a jejich výrazové možnosti - poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie, jejich výrazové možnosti	Rozvíjení smyslové citlivosti při kresbě a malbě Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, kombinace a proměny v ploše Uspořádání objektů do celku - uspořádání na základě velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vyjádření hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových podnětů Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávání lidí - komunikace - kooperace a kompetice MV - vnímání autora mediálních sdělení MKV - multikulturalita - lidské vztahy
- samostatně kombinuje vizuálně obrazné elementy ve vztahu k celku vizuálně obrazného vyjádření, v plošném vyjádření umí užít jak linií, tak barevných ploch, v objemovém vyjádření je umí vytvořit jak modelováním, tak skulpturálním postupem, v prostorovém vyjádření je umí uspořádat jak ve vztahu k vlastnímu tělu, tak jako nezávislý model)	- využívá kontrastu při malbě - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci ve VV - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar - poznává základní vlastnosti plastických materiálů - rozvíjí své pozorovací schopnosti - zvládá přiměřené ředění a míchání barev - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí		
- kombinace vizuálně obrazných elementů uplatňuje nejen k projevení vlastních životních zkušeností, ale přistupuje k nim z hlediska komunikačního účinku ve vizuálně obrazném vyjádření	- rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je - dokáže rytmicky řadit různé prvky - podle výrazových prostředků pozná díla některých dětských		

- při vnímání události rozpozná účinek i dalších smyslů ve vztahu ke zrakovému vnímání, pro jejich zapojení nalézají a uplatňuje plošné, objemové i prostorové vizuálně obrazné prostředky	ilustrátorů - seznamuje se s různými druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, grafika) - pozná některé aspekty kultury odívání a bydlení - aktivně pracuje s ilustrací - snaží se o vystižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí	tvorba, film, ilustrace, televize, tiskoviny, reklama, fotografie, elektronická média Uplatňování subjektivity Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - pohyb těla a jeho umístění v prostoru, malba a kresba Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, plastika, reklama, animovaný film Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (statické, dynamické) a motivace, hledisko motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Ověřování komunikačních účinků Osobní postoj v komunikaci	EV - vztah člověka k prostředí
- rozpoznává možnosti statických a dynamických vizuálně obrazných vyjádření (prostorových, objemových, plošných, lineárních) a uplatňuje je k reflexi svého přístupu k realitě	- rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť, dokáže přesněji výtvarně vyjádřit proporce lidské postavy, rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a řešení plochy s využitím barevných prvků - pozoruje a srovnává tvary užitekových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše - poznává ilustrace a různé vyjadřovací prostředky - poznává výtvarnou hodnotu hračky, loutky - rozpozná lidské výtvoř, pozoruje a porovnává jejich tvar - rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání		
- uplatňuje osobitost svého vnímání jako zdroj svého aktivního přístupu k realitě a k jejímu vizuálně obraznému vyjádření, svobodně volí a kombinuje vizuálně obrazné prostředky tak, aby mohl vyjádřit pocity a prožitky i dosud neznámé či nejasné	- modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vyjádření volí vhodné prostředky		
- při tvorbě a interpretaci vizuálních obrazových vyjádření uplatňuje v konkrétních případech i postupy současného výtvarného umění			
- ověřuje komunikační účinky vizuálně obrazných vyjádření vybraných, upravených či samostatně vytvořených v sociálních vztazích, jichž je účastníkem			

uvědomuje si i různorodost interpretací vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k ní jako k možnému zdroji inspirace	- učí se pozorovat přírodu i své okolí - interpretuje obrazná vyjádření současnosti a minulosti - rozvíjí pozorovací schopnosti a paměť - nalézá vhodnou formu pro vytváření vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích - pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše - dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů a knih - seznamuje se s pracemi známých malířů - citlivě vnímá výtvarná díla	- jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření, porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření, komunikace se spolužáky a rodinnými příslušníky Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl a děl výtvarného umění	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Přírodověda, Vlastivěda, HV, PČ, TV		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 1. – 3.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových, popř. v mollových tóninách s využitím správných pěveckých návyků	- správně dýchá a vyslovuje při zpěvu - dokáže nasadit a tvořit tón - zpívá nahlas i potichu - zpívá písničky v 2/4, 3/4 taktu	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti - hudební rytmus - vícehlas	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání
- orientuje se v notovém zápise jednoduché jednohlasé písni, tu na základě svých dispozic imituje podle hraného nebo zpívaného vzoru, popř. intonuje	- nakreslí houslový klíč, notu - pozná notu celou, půlovou, čtvrtovou	Základy hudební nauky - notová osnova, houslový klíč - nota	- psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - komunikace - kooperace a kompetice
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, využívá jednoduché hudební nástroje v doprovodné hře	- hraje na Orffovy hudební nástroje	Instrumentální činnosti	MKV - podpora multikulturality
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- zkouší taktovat - pohybově doprovází a vyjadřuje hudbu	Hudebně pohybové činnosti	MV - interpretace
- rozlišuje jednotlivé kvality tónu - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozeznává některé hudební druhy a žánry	- pozná délku, sílu a barvu tónu - pozná melodii vzestupnou a sestupnou - rozliší ukolébavku, hudbu taneční a pochodovou	Poslechové činnosti - vlastnosti tónu - hudební výrazové prostředky - hudební styly a žánry	vztahu mediálních sdělení a reality - vnímání autora mediálních sdělení - fungování a vliv médií ve společnosti
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Prvouka, Anglický jazyk, TV, VV, PČ		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: 4. – 5.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. ve dvojhlasě v durových, popř. v mollových tóninách - využívá při zpěvu vědomě správné pěvecké návyky	- správně dýchá a vyslovuje při zpěvu - dokáže nasadit a tvořit tón - zpívá nahlas i potichu - zpívá písničky v 2/4, 3/4 taktu	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti - hudební rytmus - vícehlas - kánon	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání -psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - komunikace MKV -podpora multikulturality MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality EV - vztah člověka k prostředí VMEGS - Evropa a svět
- orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby zapsané v durové či mollové tónině a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje	- nakreslí houslový klíč, notu - pozná a zapíše notu celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou - pozná a zapíše pomlku celou, půlovou, čtvrtovou, osminovou	Základy hudební nauky - notová osnova, houslový klíč - nota - pomlka	
- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k interpretaci jednoduchých motivů skladeb a úryvků	- hraje na Orffovy hudební nástroje	Instrumentální činnosti	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- rozpozná hudební formu u písní a skladeb - rozliší ukolébavku, hudbu taneční a pochodovou	Poslechové činnosti - hudební formy: rondo, malá a velká písňová forma, variace	
- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- pozná délku, sílu a barvu tónu - pozná melodii vzestupnou a sestupnou - snaží se vystihnout správný	Poslechové činnosti - vlastnosti tónu - hudební výrazové prostředky - hudební styly a žánry	

- rozpozná v proudu znějící hudby užité elementární hudební výrazové prostředky, metrrytmické, tempové, dynamické i výrazné harmonické změny, všímá si některých sémantických prvků a chápe jejich význam ve skladbě	okamžik k nástupu melodie - rozumí pojmům souzvuk, akord, metrum a rytmus		
- ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků a na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace, vyjadřuje pohybem ve spojení s hudbou své vlastní pocity a představy	- zkouší taktovat - pohybově doprovází a vyjadřuje hudbu - pantomima a improvizace	Hudebně pohybové činnosti	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Prvouka, Anglický jazyk, TV, VV, PČ		

Člověk a zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně. Časová dotace vyučovacího předmětu je ve všech ročnících 2 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování vzdělávacího oboru Člověk a zdraví. Výuka probíhá v tělocvičně a přilehlém hřišti. Stěžejní formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Tělesná výchova směřuje k poznávání vlastních pohybových schopností a dovedností, jejich rozvoji, ale také k poznávání účinku duševní a sociální pohody.

Obsah Tělesné výchovy:

1. Rytmické a kondiční formy cvičení
2. Gymnastika
3. Atletika
4. Plavání
5. Bruslení
6. Turistika
7. Pohybové hry
8. Sportovní hry

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vést žáky k porozumění obecně používaných termínů v oblasti tělesné výchovy a kultury.
- Využívat osvojené poznatky v praxi.
- Vést žáky k překonávání překážek a ke svému zdokonalování v rámci svých fyziologických možností.

Kompetence k řešení problémů

- Vést žáky ke schopnosti zhodnotit výkon.
- Schopnost obhájit svůj názor.
- Respektovat různorodost lidského vnímání.
- Dokázat citlivě hodnotit sportovní výkony.

Kompetence komunikativní

- Vést žáky k vnímání a mimojazykovému vyjadřování a jejich využívání ke svému rozvoji.
- Společně hodnotit sportovní výkon, vyslechnout názor druhých.
- Poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich tělesnému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích.
- Přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování.
- Budovat a posilovat v dětech sebedůvěru.
- Vytvářet příjemnou atmosféru v kolektivu.
- Ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu.

Kompetence občanské

- Budovat v dětech pozitivní postoj ke sportu.
- Vést žáky k aktivnímu zapojení do sportovních akcí.
- Vést žáky ke sledování sportovního dění.

Kompetence pracovní

- Vysvětlit žákům, jak správně a bezpečně používat sportovní nářadí a náčiní.
- Aktivně se zapojovat do sportovních činností školy.
- Dodržovat pravidla ve sportu i mimo něj.
- Vést žáky k dodržování pravidel fair-play.
- Chránit zdraví své i druhých.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 1. – 3.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- chápe prospěšnost každodenního pohybu - se snaží o správné držení těla - si vybírá vhodné prostředí pro pohybové činnosti - zvládá základy estetického pohybu, vyjadřuje melodie a rytmus pohybem	Rytmické a kondiční formy cvičení	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - psychohygiena - kreativita
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- pomáhá při přípravě náradí - cvičí na náradí odpovídající velikosti - se snaží zlepšovat své pohybové dovednosti - překonává strach při pohybových aktivitách - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - se adaptuje na vodní prostředí - zvládá základní plavecké dovednosti - seznamuje se s jednou plaveckou technikou - zvládá rovnováhu a jízdu na bruslích - dokáže se přesunout v terénu	Základy gymnastiky - průpravná cvičení - základy akrobacie (kotoul vpřed a kotoul vzad) - přeskok (náskok na můstek, odraz snožmo) - cvičení na lavičkách a kladině (chůze s dopomocí i bez dopomoci) - cvičení na žebřinách Atletika - rychlý a vytrvalostní běh - skok daleký - hod kriketovým míčkem z místa Plavání Bruslení Turistika	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- využívá hraček a netradičního náčiní při cvičení - manipuluje s míčem - spolupracuje ve hře - seznamuje se se zjednodušenými pravidly sportovních her - osvojuje si zásady „fair play“	Pohybové hry - s pomůckami - bez pomůcek Sportovní hry - vybíjená - kopaná	
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	- převléká se do sportovního oblečení - dodržuje hygienu po cvičení	Základní hygienické návyky	
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- reaguje na základní tělocvičné názvosloví, na smluvené povely a signály	Pořadová cvičení Komunikace v TV	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Prvouka, HV		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4. – 5.

Časová dotace: 2 hodiny týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti	- chápe prospěšnost každodenního pohybu - snaží se o správné držení těla - vybírá si vhodné prostředí pro pohybové činnosti - zvládá základy estetického pohybu, vyjadřuje melodie a rytmus pohybem	Rytmické a kondiční formy cvičení	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - psychohygiena - kreativita
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- pomáhá při přípravě náradí - cvičí na náradí odpovídající velikosti - snaží se zlepšovat své pohybové dovednosti - překonává strach při pohybových aktivitách - zvládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodů míčkem - zvládá polovysoký a nízký start - adaptuje se na vodní prostředí - zvládá základní plavecké dovednosti - plave alespoň jedním plaveckým stylem - seznamuje se s prvky sebezáchrany a dopomoci - samostatně jede na bruslích dopředu, dokáže podle svých schopností zatočit a zastavit - dodržuje pravidla bezpečnosti a správného chování při pohybu v terénu - respektuje pravidla ochrany životního prostředí	Základy gymnastiky - průpravná cvičení - základy akrobacie (kotoul vpřed a kotoul vzad, kotoul ze stoje, dva kotouly) - přeskok (náskok na můstek, odraz snožmo, roznožka přes kozu, doskok) - cvičení na lavičkách a kladině (chůze vpřed a vzad s dopomocí i bez dopomoci) - cvičení na žebřinách Atletika - rychlý a vytrvalostní běh - polovysoký a nízký start - skok daleký z místa - hod kriketovým míčkem z místa i z rozběhu - hod obouruč medicinbalem	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

		Plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání - jeden plavecký styl - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu Bruslení Turistika	
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených her	- využívá hraček a netradičního náčiní při cvičení - zvládá jednoduchou techniku přeskoků přes švihadlo - manipuluje s míčem - zvládá podle svých schopností přihrávku horním obloukem	Pohybové hry - s pomůckami - bez pomůcek Sportovní hry - vybíjená - kopaná	
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	- volí vhodné sportovního oblečení - dodržuje hygienu po cvičení - respektuje a dodržuje zásady bezpečného chování při sportovních aktivitách - dokáže informovat učitele o vzniklém úrazu	Základní hygienické návyky	
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	- jednoduše hodnotí výkony svých spolužáků - reaguje na pokyny učitele	Pořadová cvičení Komunikace v TV	
- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví	- spolupracuje ve hře - seznamuje se se zjednodušenými pravidly sportovních her - odhalí přestupky proti pravidlům - osvojuje si zásady „fair play“	Pravidla sportovních her	
- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví, respektuje a používá ho - reaguje na smluvené povely a signály	Tělocvičné názvosloví	

- zorganizuje pohybové hry a nenáročné soutěže	- připraví pro své spolužáky jednoduchou hru a dokáže řídit její průběh	Netradiční hry	
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- hodnotí svoje dosažené výkony a porovnává je se svými předchozími - pomáhá při měření výkonů - podílí se na tvorbě kritérií hodnocení sportovních výkonů	Měření sportovních výkonů	
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- vyhledává v různých informačních zdrojích informace o pohybových aktivitách	Zdroje informací o pohybových činnostech	
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Matematika, Přírodověda, HV		

Člověk a svět práce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je vyučován ve všech pěti ročnících. Časová dotace je v 1. – 5. ročníku jedna hodina týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Člověk a svět práce. Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidských činností. Je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Práce s drobným materiálem
2. Práce montážní a demontážní
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Prakticky si osvojovat práci podle návodů.
- Vést žáky k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů.
- Poznávat vlastnosti materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomovat si potřeby praktického ověřování řešení problémů.
- Aplikovat řešení při zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů.
- Prakticky používat osvojené poznatky.

Kompetence komunikativní

- Vést k účinné komunikaci při práci s materiály.
- Seznamovat s přesným významem pojmů při práci s materiálem.
- Nabízet žákům dostatek příležitostí pro vlastní prezentaci.

Kompetence sociální a personální

- Vést žáky ke spolupráci ve dvojici a v malé skupině.
- Přiřazovat role v pracovní skupině a jejich prožívání.
- Vést žáky k ohleduplnosti a schopnosti navzájem si pomoci.

Kompetence občanské

- Vést žáky k toleranci a různým pracovním možnostem.
- Motivovat žáky k ochraně zdraví a životního prostředí.
- Umožnit žákům tvořivý přístup k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vést k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání nástrojů a materiálů.

- Snažit se provést práci v co nejlepší kvalitě.
- Pracovat hospodárně s daným materiálem.
- Předcházet možným rizikům a minimalizovat je.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 1. – 3.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny - připraví samostatně jednoduchý pokrm - chová se vhodně při stolování	- připraví si své pracovní místo - volí vhodný pracovní postup - udržuje pořádek - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce - rozeznává vlastnosti jednotlivých materiálů - používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje - sestavuje modely podle předlohy - sestavuje modely podle své vlastní představy - dokáže demontovat sestavené modely - seznamuje se se základními podmínkami pro pěstování rostlin - ošetřuje a pěstuje rostliny ve třídě - připraví jednoduchou tabuli - správně stoluje	Práce s drobným materiálem - s papírem - s textilem - s modelovací hmotou - s přírodninami - s keramickou hlínou - s drátkem - s folií Práce montážní a demontážní - práce se stavebnicí Pěstitelské práce - ošetřování pokojových rostlin - pěstování plodin pro pozorování Příprava pokrmů	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání - sebepoznání a sebepojetí Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - poznávání lidí - komunikace - kooperace Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje a praktická etika MV - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MKV - lidské vztahy EV - vztah člověka k prostředí
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Prvouka, TV, VV, HV		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4. – 5.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	- připraví si své pracovní místo	Práce s drobným materiálem	OSV
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- volí vhodný pracovní postup	- s papírem	Osobnostní rozvoj
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- udržuje pořádek	- s textilem	- rozvoj schopnosti poznávání
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	- s modelovací hmotou	- sebepoznání a sebepojetí
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- rozeznává vlastnosti jednotlivých materiálů	- s přírodninami	Sociální rozvoj
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje při pracovních operacích a postupech	- s keramickou hlinou	- mezilidské vztahy
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- využívá lidových zvyků, tradic a řemesel	- s drátkem	- poznávání lidí
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- sestavuje modely podle předlohy	- s folií	- komunikace
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- sestavuje modely podle své vlastní představy	- s kartonem	- kooperace
	- pracuje s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	Pracovní postupy a operace	Morální rozvoj
	- dokáže demontovat sestavené modely	- obkreslování	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	- seznamuje se se základními podmínkami pro pěstování rostlin	- vystřihování	- hodnoty, postoje a praktická etika
	- ošetřuje a pěstuje rostliny ve třídě	- slepování	
	- seznamuje se s rostlinami jedovatými, způsobujícími alergie a drogovou závislost	- skládání	
	- připraví jednoduchou tabuli	- modelování	
	- správně stoluje	- šití	
		- vyšívání	
		Práce montážní a demontážní	MV
		- práce se stavebnicí	- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
		- sestavování modelů	
		Pěstitelské práce	MKV
		- pěstování pokojových rostlin	- lidské vztahy
		- rostliny jedovaté	EV
		- rostliny jako drogy	- vztah člověka k prostředí
		- rostliny způsobující alergie	
		Příprava pokrmů	
		- základní vybavení kuchyně	

- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- připraví jednoduchý pokrm - zná zásady správné výživy	- výběr, nákup a skladování potravin - zásady správného stolová	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			
- orientuje se v základním vybavení kuchyně			
- připraví samostatně jednoduché studené i teplé pokrm			
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování			
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni			
Mezipředmětové vztahy	Český jazyk, Přírodověda, Vlastivěda, VV		

Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět je svou podstatou zaměřen na rozvoj praktických dovedností, souvisejících s využíváním moderních informačních technologií v praktickém životě. Má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá na počítačích a notebookách ve třídě. Důraz je kladen na zvládnutí jednoduchých postupů při využívání služeb informační technologií, jako je práce s textem, tabulkami, obrázky a při získávání informací.

Žáci rozvíjí dovednosti na základě ukázky, instruktáže a návodu nebo formou samostatné práce. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni vytvářet různé druhy souborů a dále je využívat pro svoji osobní nebo studijní potřebu. Vše je realizováno především samostatnou prací žáků, řešením problémů a zpracováním drobných projektů. Veškeré práce s úkoly vedou k pochopení nutnosti pracovat s informacemi jako běžná součást života moderního člověka.

Učivo je členěno do dvou úrovní, přičemž 1. úroveň zahrnuje učivo, které slouží učitelům jako podklad pro hodnocení úrovně získaných klíčových kompetencí u všech žáků. Učivo 2. úrovně je pouhým doporučením, je možné ho nabídnout nadaným žákům a nezahrnuje se do celkové klasifikace. Při výuce je kladen důraz na metody činnostního učení.

Předmět směřuje k tomu, aby učivo žáky zaujalo a stálo jim za naučení. Naším cílem je dosáhnout, aby žák všechny své vědomosti a dovednosti dokázal použít v každodenním životě i v neočekávaných situacích mimo školu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Vyhledávat a třídit informace.
- Efektivně využívat informace v procesu učení, v tvůrčích činnostech a v praktickém životě.
- Zpracovávat, porovnávat výsledky a posuzovat je (číselné a grafické záznamy, jejich vyhodnocování).
- Projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu (kladná motivace, různorodý způsob práce).
- Vést k pozitivnímu vztahu k učení (sebehodnocení, získávání nových informací).
- vést k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních procesů.
- Poznávat úlohy informací a informačních činností a využívat moderních informačních a komunikačních technologií.

Kompetence k řešení problému

- Vnímat problémové situace ve škole i mimo ni, přemýšlet o jejich příčinách, promýšlet způsoby řešení problému (pozorování okolního světa, řešení problémů ve skupinách, projekty na problémové téma).
- Vyhledávat informace k řešení problému, formulovat cíle při rozhodování o řešení problému, objevovat různé varianty řešení, oceňovat nepříznivé důsledky, vyhodnocovat nejlepší varianty, formulovat rozhodnutí.
- Obhajovat vlastní nebo týmové rozhodnutí.

- Vést ke schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení.
- Porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů a tím dosahovat větší věrohodnosti vyhledávaných informací.

Kompetence komunikativní

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu, výstižně se vyjadřovat v písemném i ústním projevu.
- Účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.
- Vést k využívání informačních prostředků pro kvalitní komunikaci s okolním světem.
- Vést k porozumění různým typům textů a záznamů a jejich informačních prostředků a jejich tvořivému využití při osobním rozvoji a aktivním zapojení do společenského dění.
- Tvořivě využívat softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

- Účinně spolupracovat ve skupině, pozitivně ovlivňovat kvality společné práce (kooperativní učení, projekty, skupinová práce-přijetí nových rolí, zodpovědnost za práci pro skupinu).
- Vést k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi-k upevňování dobrých mezilidských vztahů (pomoc nadaných žáků méně nadaným žákům).
- Respektovat různá hlediska (pozorně vyslechnout názor jiného, čerpání poučení z toho, co si ostatní děti o něm myslí a říkají).
- Vést k podpoře sebedůvěry a samostatnosti žáka (posílení sebedůvěry žáka, testy, učení se chybou).

Kompetence občanské

- Uvědomovat si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu.
- Vést k motivaci a chuti řešit ekologické a environmentální problémy.
- Respektovat práva při využívání software.
- Vést k odpovědnému a etickému přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích.

Kompetence pracovní

- Plnit povinnosti a přistupovat k výsledkům pracovních činností nejen z hlediska kvality, ale i společenských hodnot (zodpovědný přístup k zadaným úkolům, dbát na úplné dokončení práce, zpracování údajů ze současného působení školy – informace pro veřejnost).
- Nabízet dostatečné množství situací k propojení problematiky dítěte, jeho zájmové činnosti a společnosti.
- Šetrně pracovat s výpočetní technikou.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Časová dotace: 1 hodina týdně

Očekávané výstupy žáka:	Školní výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata:
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	- pozná části počítače a přídatná zařízení - využívá základní funkce počítače - sám zapne a vypne počítač - přihlásí se k počítačové síti - zvládá práci s myší (kliknutí a dvojklik) - vyhledává požadované ikony na ploše - zavírá okno, dokáže ho minimalizovat	První seznámení s počítačem a jeho základní ovládání - přihlášení k počítači - prostředí počítače - spuštění aplikací - plocha, ikona na ploše - počítač a jeho příslušenství, místní počítačová síť	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - seberegulace a sebeorganizace - psychohygiena - kreativita Sociální rozvoj - mezilidské vztahy - komunikace
- ovládá základy bezpečné práce s hardware	- vyhledává informace z různých informačních zdrojů - používá důležité klávesy - spustí a vypne aplikaci podle návodu učitele - pracuje v týmu - zapíše internetovou adresu - píše krátké texty - vytvoří vlastní obrázek - využívá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů	Poznáváme počítač a jeho využití - trénink ovládání myši - založení emailové adresy - kreslení na počítači - hry na počítači - surfování po internetu	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV - lidské vztahy - multikulturalita
- respektuje pravidla bezpečného a správného zacházení s hardware i software	- seznamuje se se zdravotními riziky spojenými s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	Zásady bezpečnosti práce - prevence zdravotních rizik	- princip sociálního smíru a solidarity
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím			MV - vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- postupuje poučeně v případě závady hardware a software	- správně reaguje na problém	Problémy s počítačem - zamrznutí počítače - nebezpečná tlačítka	- stavba mediálních sdělení
- využívá školní výukový software	- pracuje se školním výukovým software	Výukové programy	- tvorba

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	- pracuje s textovým editorem - dokáže svůj text doplnit vlastním obrázkem - přenesse pomocí kopírování vytvořenou práci z jedné aplikace do druhé - využívá internet k získávání nových poznatků	Základní funkce textového editoru Kopírujeme - kopíruje text - kopíruje obrázky - kopíruje mezi aplikacemi Základní způsoby komunikace - e-mail, chat	mediálních sdělení - práce v realizačním týmu
- vyhledává informace na portálech, v knihách a databázích			
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení			
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost			
- dodržuje při komunikaci s počítačem zásady algoritmizace a formalizace			
- pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru			
Mezipředmětové vztahy	Matematika, Český jazyk, Anglický jazyk, Přírodověda, Vlastivěda, VV, HV		

6. Hodnocení a autoevaluace školy

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Pravidla pro hodnocení žáků vychází ze vzdělávacích strategií školy. Prostřednictvím hodnocení žák získává zpětnou vazbu, tedy informace o tom, jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Hodnocení musí vycházet z jasných cílů a konkrétních kritérií.

Hodnocení nesmí být zaměřeno na vzájemné srovnávání žáků, ale naopak respektuje individuální pokrok každého žáka. Součástí hodnocení žáka ve škole je také hodnocení jeho chování a jednání. Hodnocení by nemělo vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žákovy osobnosti. Jako podklad pro hodnocení žáků slouží žákovské portfolio, které si žáci během školního roku vytváří. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka a vedly k sebehodnocení žáků.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Jedná se o předměty jazykové, přírodovědné, společenskovední a matematiku. Při klasifikaci a hodnocení výsledků v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména ucelenost, přesnost a trvalost osvojených poznatků, kvalita a rozsah získaných dovedností, schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí. Posuzuje se kvalita myšlení, jeho logika, samostatnost a tvořivost, aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu, kvalita výsledků činností, osvojení metod samostatného studia. Učitel posuzuje schopnost žáka provést hodnocení vlastní práce a hledat možné rezervy ve svém dalším rozvoji.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Jedná se o předmět pracovní činnosti. Při klasifikaci a hodnocení výsledků v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení praktických dovedností a návyků, zvládání účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, péče o životní prostředí, hospodárné využití surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci.

Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Jedná se o předměty výtvarná výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví, hudební výchova. Při klasifikaci a hodnocení výsledků v těchto vyučovacích předmětech se hodnotí zejména stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu, osvojení potřebných vědomostí a dovedností a jejich tvořivá aplikace, poznávání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti, kvalita projevu, vztah žáka k činnostem a zájem o ně, estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu, respekt k tradicím, kulturnímu a

historickému dědictví naší země, aktivní zapojení se do kulturního dění a sportovních aktivit. V tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Způsoby hodnocení

Hodnocení probíhá dvěma základními formami, a to písemným slovním hodnocením a klasifikací a jejich vzájemnou kombinací. Účelem hodnocení je podat žákovi zpětnou vazbu, tedy informace o správnosti postupu, průběhu vzdělávání a jeho výsledku. Součástí hodnocení musí být i sebehodnocení žáků, jejich schopnost posoudit svoji práci, vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy. Dvakrát ročně vypracovává učitel žákovi slovní hodnocení. Zde se snaží konkrétně popsat žákovu práci v jednotlivých předmětech, pokroky, posuny a naopak. Hodnotí se žákovo nasazení, úsilí, osobní přístup a odpovědnost. Od 2. ročníku žáci vytvářejí vlastní sebehodnocení. Klasifikuje se do žákovských knížek. Žákům, kterým byla prokázána specifická porucha učení, je umožněna kombinace obou způsobů - klasifikace známkami a slovním hodnocením nebo pouze slovní hodnocení a to na žádost zákonného zástupce žáka.

Žáci jsou včas seznámeni s termíny kontrolních prací, či odevzdáváním delších úkolů a projektů. V případě neúspěšného vyřešení mají možnost opravy.

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku.

Základní pravidla pro použití klasifikace:

1. Při klasifikaci používáme pět klasifikačních stupňů.
2. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáků, k možné indispozici.
3. Učitel posuzuje žáka objektivně.
4. Podklady pro hodnocení žáků získává učitel zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
5. Znamka z vyučovacího předmětu nesmí zcela zásadně zahrnovat hodnocení žákova chování.
6. Učitel může klasifikovat jen probrané a procvičené učivo.
7. Vyučující dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikuje žáky po nemoci nebo po delší nepřítomnosti.
8. Učitel vyváženě promítne do klasifikace hodnocení vědomostí, dovedností, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivosti žáka.
9. Tradiční ústní zkoušení u tabule je nahrazeno efektivnějšími způsoby zjišťování vědomostí a dovedností žáků, přičemž je třeba za všech okolností dbát na rozvoj schopnosti komunikace a ústního vyjadřování žáků.
10. Významným prvkem procesu učení je práce s chybou.
11. Učitel oznámí žákovi výsledek každé klasifikace, zdůvodní klasifikaci, poukáže na klady i případné nedostatky. Dává příležitost žákovi k vlastnímu sebehodnocení a posouzení svého výkonu.
12. Výsledek ústního zkoušení učitel oznámí žákovi okamžitě, výsledek písemné zkoušky do týdne. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu pro celkovou

- klasifikaci. Zástupcům žáka sděluje známky zápisem do žákovské knížky, ústně při rodičovských schůzkách a konzultacích.
13. Kontrolní písemné práce rozvrhne učitel na celé pololetí.
 14. Učitel vede evidenci klasifikace.
 15. Nástrojem pro hodnocení práce žáků může být žákovské portfolio. Materiály je možno v průběhu času třídit a nahrazovat.
 16. Učitel při celkové klasifikaci posuzuje žáka komplexně a zohledňuje jeho individuální pokrok.
 17. Neúspěchy v učení i chování učitel projedná na pedagogické radě.

Stupně hodnocení a klasifikace

Prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni :

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Chování

Chování žáka je klasifikováno těmito stupni :

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení vnitřního řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v podstatě v souladu s pravidly chování a ustanoveními vnitřního řádu školy. Dopouští se závažnějšího přestupku, nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Nepřispívá aktivně k upevňování kolektivu. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo vnitřního řádu školy; zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Celkový prospěch

Celkový prospěch žáka je hodnocen:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl
- nehodnocen

Hodnocení žáka

Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr povinných předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré
- **prospěl**, není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný
- **neprospěl**, je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný

Hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

U žáka s vývojovou poruchou učení se při jeho hodnocení přihlíží k charakteru postižení. Zdravotní postižení je pro účely školských předpisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání.

Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.

Pro žáka se specifickými vzdělávacími potřebami je vypracován individuální vzdělávací plán. Na základě pedagogicko-psychologických vyšetření žáků vypracovávají učitelé také podpůrná opatření pro žáky. Respektují doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, které jsou popsány ve zprávě o pedagogicko-psychologickém vyšetření. Vyučující respektují doporučení a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a volí přiměřené způsoby získávání podkladů. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě. Diktáty mohou být nahrazeny doplňovacími cvičeními, případně prací na počítači.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Na škole pracuje dyslektická asistentka.

Hodnocení žáků mimořádně nadaných

Zařazení nadaných žáků do vzdělávání podporuje i způsob výuky na naší škole. Rozvíjení samostatnosti, zodpovědnosti a spolupráce u všech žáků pomáhá sociálnímu a osobnostnímu rozvoji nadaného žáka a současně posouvá měřítko hodnot. Sjednocením činností ostatních žáků s prací nadaného žáka by nemělo docházet k jeho vyčleňování z kolektivu třídy, nálepkování nebo dokonce nadřazenosti nad ostatními dětmi. Ve vyučování učitel pomáhá žákům najít své nadání a talent a vytvářet možnosti pracovat s ohledem na toto nadání. Tyto žáky je možné začleňovat v jednotlivých předmětech do

vyššího ročníku. Žáci řeší rébusy, hlavolamy, vytvářejí časopis, běžná je též práce s encyklopediemi. Na základě pedagogicko-psychologického vyšetření je možné žáka akcelarovat do vyššího ročníku. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva, které žák neabsolvoval. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel.

Individuální vzdělávání žáků

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit v pololetí ani v náhradním termínu.

6.2. Kritéria hodnocení

Představují soubor obecně platných kritérií stanovených školou.

Klíčová kompetence	Podrobný popis kompetence	Výstup po 1. období	Výstup po 2. období
Kompetence komunikativní	- pozorně naslouchá	- při naslouchání udržuje pozorné ticho - nezasahuje do řeči před jejím ukončením - udržuje s mluvčím kontakt očima - v klidu vyslechne mluvčího - vědomě nastaví celé tělo k naslouchanému - zapamatuje si informaci a dovede ji reprodukovat vlastními slovy	- vědomě používá mluvy těla - dává mluvčímu známky zaujetí - zopakuje vlastními slovy, co mluvčí řekl - projevuje souhlas či nesouhlas - diskutuje o tom, co bylo řečeno - zapamatuje si a reprodukuje podstatné myšlenky
	- srozumitelně se vyjadřuje	- používá spisovný jazyk na jednoduché promluvy	- se správnou intonací se spisovně vyjadřuje ve větách
	- čte s porozuměním	- čte různé typy předkládaných textů	- seznamuje se cizími, často používanými slovy
	- vhodně prezentuje výsledky své a skupinové práce	- jednoduše vysvětlí a popíše názor svůj či celé skupiny	- jednoduše vysvětlí a popíše názor a výsledek celé skupiny - reaguje na dotazy
	- dodržuje pravidla diskuse	- nezasahuje do řeči mluvčího, umí být „ticho“	- nezasahuje do řeči mluvčího - udržuje pozorné ticho - zopakuje vlastními slovy, co mluvčí řekl - diskutuje o tom, co bylo řečeno
	- komunikuje v cizím jazyce	- používá a rozumí jednoduchým konverzačním větám - osvojí si základní slovní zásobu	- zodpoví na jednoduché slovní otázky - vede jednoduchý rozhovor - rozumí jednoduchému písemnému i mluvenému textu - sestaví jednoduchý písemný text (dopis,

			pozvání apod.)
	- rozumí prostředkům neязыkové komunikace	- rozumí běžným a jednoduchým gestům, nastaví vhodně tělo k naslouchání	- rozumí běžným a jednoduchým gestům - zaujme vhodný postoj při mluvení - adekvátně dešifruje neverbální sdělení mluvčího
	- používá moderní a komunikační prostředky	- telefonuje	- používá email, chat, SMS - mluví vhodně do mikrofonu - navrhne způsob komunikace
Kompetence k učení	- využívá a používá různé strategie učení	- seznamuje se s používanými strategiemi a metodami a zkouší je aplikovat	- používá nabízené metody učení a vybírá z nabízených metod
	- soustředí se na učební činnost	- vydrží potřebnou dobu u učebních činností, soustředí se na adekvátně obtížné učební činnosti	- vědomě se soustředí na učební činnost
	- plánuje si své učení	- pracuje s krátkodobými úkoly	- zadávané úkoly (krátkodobé i dlouhodobé) vypracovává včas
	- motivuje sám sebe k učení a hledá jeho smysl	- sleduje, co ho vnitřně motivuje a zajímá	- sleduje a popíše, co ho vnitřně motivuje
	- je aktivní vůči podnětům zvenku, projevuje zájem	- klade otázky	- klade otázky a hledá odpovědi
	- vyhledává a vybírá vhodné a podstatné informace, třídí je a zaznamenává	- vyhledává informace v abecedně řazených slovnících, encyklopediích, časopisech	- vyhledává informace ve slovnících, encyklopediích, příručkách, časopisech, tisku, internetu či jiných zdrojích, třídí je - zvládá formu poznámek a jednoduchých výpisků
	- myslí globálně	- pracuje s jednoduchými informacemi	- hledá vztahy mezi informacemi, uvědomuje si časové a prostorové souvislosti
Kompetence	- vnímá a rozpozná	- vnímá problémy kolem sebe	- chápe problémy, přemýšlí o problémech a

k řešení problémů	nejrůznější problémy a snaží se najít jejich řešení	- rozpozná problémovou situaci	jejich příčinách - promyslí a naplánuje způsob řešení
	- kriticky myslí a obhájí svá rozhodnutí	- vyjadřuje svůj názor	- je schopen obhájit svůj názor před třídou i pedagogem
	- ověřuje správnost řešení	- v komunitním kruhu diskutuje o správnosti řešení problémů	- naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
	- je schopen samostatně řešit jednoduché problémy	- snaží se řešit jednoduché problémy v třídním kolektivu	- samostatně je schopen řešit problémy - navrhuje způsoby řešení
	- aplikuje osvědčené postupy	- využívá již ověřené postupy	- využívá efektivní postupy k řešení problémů
	- hledá příčinu problému	- nenechá se odradit případným neúspěchem při řešení problémů	- vytrvale hledá konečné řešení problémů
	- pracuje na svém sebehodnocení	- je schopen sám zhodnotit svoji práci	- objektivně hodnotí svoji práci
Kompetence sociální a personální	- spolupracuje ve skupině	- zapojuje se do skupinové práce	- podílí se na organizaci práce ve skupině
	- diskutuje s pedagogem	- komunikuje s učitelem	- dokáže diskutovat s učitelem
	- učí se spolupracovat s nesympatickým spolužákem	- spolupracuje se všemi spolužáky	- v malé skupině chápe potřebu efektivně spolupracovat se všemi spolužáky
	- vytváří pravidla třídy	- v kolektivu se podílí na tvorbě pravidel třídy	- aktivně tvoří pravidla třídy
	- obhájí si svoji roli v kolektivu	- snaží se prosazovat v kolektivu	- prosadí se v kolektivu, respektuje pravidla
	- vyrovnává se s neúspěchem	- v kolektivu překonává první neúspěchy	- zvyšuje svoji sebedůvěru, sebeúctu a dokáže překonat neúspěch
	- dokáže poskytnout pomoc nebo o ni požádat	- v případě potřeby poskytne pomoc spolužákům, nestydí se o ni požádat	- dokáže se samostatně rozhodnout a poskytnout pomoc, umí o ni požádat spolužáka i učitele
Kompetence občanské	- chápe práva a povinnosti	- seznamuje se se svými právy a povinnostmi	- zná svá práva a povinnosti

	- poznává školní pravidla a školní řád	- podílí se na tvorbě školních pravidel a školního řádu	- tvoří školní pravidla a podílí se na tvorbě školního řádu
	- dodržuje pravidla ve třídě	- vytváří třídní pravidla a respektuje je	- vytváří třídní pravidla, chápe jejich význam a respektuje je
	- respektuje, chrání a buduje si vztah k tradicím a hodnotám	- seznamuje se s tradicemi a aktivně se zapojuje do kulturního dění	- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní a historické dědictví
	- chrání přírodu, chápe základní ekologické principy	- chápe význam ochrany přírody	- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
	- zajímá se o dovednosti pro život	- využívá své dovednosti mimo školu	- je si vědom svých práv a povinností mimo školu
	- odmítá hrubé násilí a šikanu	- je schopen vcítit se do situací druhých, zastane se slabšího	- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
	- respektuje různé etnické skupiny a handicapované občany	- seznamuje se s životem různých etnických skupin a handicapovaných občanů	- diskutuje o životě různých etnických skupin a handicapovaných občanů, respektuje je
Kompetence pracovní	- respektuje a dodržuje pravidla bezpečnosti	- seznamuje se s pravidly bezpečnosti	- zná a dodržuje pravidla bezpečnosti
	- používá různé materiály a techniky	- seznamuje se s různými materiály a novými technikami	- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
	- hospodárně pracuje s materiálem	- při práci neplýtvá materiálem	- přistupuje ke své práci hospodárně
	- seznamuje se s různými prostředími	- zvyká si na nová prostředí při své práci	- adaptuje se na různá pracovní prostředí
	- třídí odpad a tím chrání životní prostředí	- seznamuje se s ochranou životního prostředí a třídí odpad	- chápe a podílí se na ochraně životního prostředí, třídí odpad

6.3. Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Průběh realizace ŠVP „My přírodě, příroda nám!“ S radostí si hrajeme, s radostí se učíme, abychom se připravili na budoucnost.	Jednotlivé složky ŠVP - učební plán - vzdělávací oblasti - průřezová témata - naplňování kompetencí - projekty a jejich realizace v souladu s RVP - metody a formy práce - prostorové, materiální a personální podmínky	- ankety - dotazníky - hospitace	- průběžně během školního roku
Podmínky ke vzdělávání	- prostorové, materiální a personální podmínky	- ankety - dotazníky - komunitní kruh	- v průběhu celého roku
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, rodičů a dalších osob na vzdělávání	- vztah rodičů ke škole - integrace žáků se SVP a žáků mimořádně nadaných - informace rodičům, konzultace, třídní schůzky - řešení problémů - spolupráce s PPP	- ankety - spolupráce se školskou radou, s rodiči - třídní schůzky	- v období pedagogických rad, třídních schůzek - začátek a konec školního roku
Výsledky vzdělávání žáků	- naplňování klíčových kompetencí - dosahování očekávaných výstupů ŠVP	- testy - rozhovory	- průběžně během školního roku
Řízení školy Kvalita DVPP	- spolupráce vedení školy, pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy - využití DVPP v praxi školy	- diskuze - pedagogické rady - provozní porady - pracovní dílny	- průběžně během školního roku

Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují a jak vedou žáky v procesu vzdělávání. Plánováním a prováděním hodnocení má škola možnost získat zpětnou vazbu o vlastní práci. Evaluace v tomto smyslu se stává každodenní potřebou školy a součástí práce všech spolupracovníků.

Škola i nadále bude využívat ve svém procesu autoevaluace standardizovaných testů SCIO a podobně.

7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žák se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření¹. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů². Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ³. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

1) § 16 odst. 1 školského zákona.

2) § 16 odst. 3 školského zákona.

3) § 16 odst. 2 školského zákona.

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP).
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory třídní učitel vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, třídní učitel zákonnému zástupci žáka doporučí využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Úprava očekávaných výstupů stanovených ŠVP

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah, tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě

vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy 3 na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů, - zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,

- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnoticí kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ). Poradenskou

podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří školní metodik prevence a třídní učitelé

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami - úprava očekávaných výstupů

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

7.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-1-01p: čte s porozuměním jednoduché texty
- ČJL-3-1-02p: rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p: dbá na správnou výslovnost,
 - o tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08: zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p : píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p: spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p : převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p: dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p: opisuje a přepisuje krátké věty

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p: vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- ČJL-5-1-05p : má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- ČJL-5-1-07p: v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- ČJL-5-1-09p: popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

- ČJL-5-1-09p: opisuje a přepisuje jednoduché texty
- ČJL-5-1-09p: píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- ČJL-5-1-09p: píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ČJL-5-1-09p: ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-2-01p: rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- ČJL-3-2-01p: rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- ČJL-3-2-01p: tvoří slabiky
- ČJL-3-2-01p: rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- ČJL-3-2-08p: píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-2-03p: pozná podstatná jména a slovesa
- ČJL-5-2-06p: dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- ČJL-5-2-08p: rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-3-3-01p: pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- ČJL-3-3-02p: reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
- ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

- ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-3-1-01p: je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-2-01p: pozdraví a poděkuje
- CJ-5-2-02p: sdělí své jméno a věk
- CJ-5-2-03 p: vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- CJ-5-3-02p: rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

7.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p: porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p: čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p: zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- M-3-1-04p: sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p: řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p: čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p: sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p: zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p: zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p: tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p: zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p: rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-2-02p: modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p: doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-2-01p: vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p: orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p: pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p: rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p: používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p: znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p: měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p: vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03: sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p: určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-4-01p: řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

7.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

Očekávané výstupy – 1. a 2. Období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ICT-5-1-01p: ovládá základní obsluhu počítače
- ICT-5-1-02p: dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

Očekávané výstupy – 1. a 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ICT-5-2-03: komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

Očekávané výstupy – 1. a 2. Období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ICT-5-3-01p: pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

7.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-1-01p: orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- ČJS-3-1-01p: popíše a zvládne cestu do školy
- ČJS-3-1-03p: uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-1-01p: popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p: orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- ČJS-5-1-02p: řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03p: má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- ČJS-5-1-04p: uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- ČJS-5-1-05p: sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- ČJS-5-1-06p: pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-2-01p: rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- ČJS-3-2-01p: dodržuje základní pravidla společenského chování
- ČJS-3-2-01p: při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- ČJS-3-2-01p: projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02p: pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p: dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-03p: rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- ČJS-5-2-03p: uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- ČJS-5-2-04p: používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- ČJS-5-2-04p: porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- ČJS-5-2-04p: sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-3-01p: pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- ČJS-3-3-01p: pozná rozvržení svých denních činností
- ČJS-3-3-02p: ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-03p: poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p: rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p: uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p: vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-4-01p: pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02p: pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- ČJS-3-4-02p: pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- ČJS-3-4-03p: provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-4-01p: na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- ČJS-5-4-02p: popíše střídání ročních období
- ČJS-5-4-03p: zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-05p: zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- ČJS-5-4-05p: chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- ČJS-5-4-05p: popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- ČJS-5-4-06p: reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- ČJS-5-4-07p: provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-3-5-01p: uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- ČJS-3-5-01p: pojmenuje hlavní části lidského těla
- ČJS-3-5-02p: rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- ČJS-3-5-02p: uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- ČJS-3-5-03p: chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04: reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČJS-5-5-01p: uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- ČJS-5-5-02p: rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- ČJS-5-5-04p: uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- ČJS-5-5-04p: uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- ČJS-5-5-05p: odmítá návykové látky
- ČJS-5-5-07p: ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08: uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věk

7.5. UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-3-1-01p: zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- HV-3-1-02p: správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu
- HV-3-1-04p: reaguje pohybem na tempové a rytmičné změny
- HV-3-1-05p: rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- HV-5-1-01p: zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- HV-5-1-02p, HV-5-1-07p: propojí vlastní pohyb s hudbou
- HV-5-1-03p: doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- HV-5-1-06p: odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-3-1-01 až VV-5-1-05p: zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- VV-3-1-01p: rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-3-1-02p, VV-3-1-04p: uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- VV-5-1-01p až VV-5-1-07p: uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- VV-5-1-01p, VV-5-1-02p: rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké
- produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- VV-5-1-03p, VV-5-1-04p: při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- VV-5-1-06p: vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

7.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

- TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

(prvky ZdrTV jsou využívány v povinné TV; ZdrTV jako ucelený systém je nabízena žákům III. (II.) zdravotní skupiny v samostatných vyučovacích hodinách – viz charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a poznámky k rámcovému učebnímu plánu)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

7.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-1-01p: zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- ČSP-3-1-02: pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-1-01p: vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- ČSP-5-1-02p: využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- ČSP-5-1-03: volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- ČSP-5-1-04p: udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-2-01: zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-2-01: provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- ČSP-5-2-02: pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- ČSP-5-2-03: udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-3-01p: provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- ČSP-3-3-02: pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-3-01p: dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

- ČSP-5-3-02p: ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- ČSP-5-3-03: volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- ČSP-5-3-04p: dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-3-4-01p: upraví stůl pro jednoduché stolování
- ČSP-3-4-02: chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- ČSP-5-4-01p: uvede základní vybavení kuchyně
- ČSP-5-4-02: připraví samostatně jednoduchý pokrm
- ČSP-5-4-03p: dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- ČSP-5-4-04: udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

Realizace průřezových témat v případě žáků s lehkým mentálním postižením

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládání vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;
- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Multikulturní výchova

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;

- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

8. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s 5 potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný třídní učitel. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

Postup školy při přerazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přerazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přerazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole,
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přerazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady,
- spolupráce se sportovním klubem.